

Studieplan for Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid (2020–2023)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 3 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Andre vilkår for gjennomføring av studiet
- Oppbygging og gjennomføring
- Studieopphold i utlandet
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Barnehagelærerutdanningen er en profesjonsrettet, praksisnær og forskningsbasert utdanning som forholder seg til nasjonal forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning av 4. juni 2012, revidert oktober 2018, lov om barnehager av 17. juni 2005 nr. 64, felleskapittel - nasjonale retningslinjer for lærerutdanningene UHR 17. oktober 2018, og gjeldende forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Østfold søker å utdanne barnehagelærere som er orientert mot barna og barnehagen så vel som samfunnet og kulturen som barnehagen er en del av. Handlingskompetanse, profesjonelt ansvar og kritisk refleksjon er sentrale elementer i studiet.

Pedagogikk er et sentralt og sammenbindende fag som inngår i alle emner, og har et særlig ansvar for progresjon, profesjonsinnretning og praksistilknytning i utdanningen.

Praksiser er integrert del i alle emner i studieprogrammet og omfatter til sammen 100 dager.

Barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Østfold har stor grad av bredde, men gir også studentene anledning til å utvikle en faglig profil i studiet gjennom valgbare fordypningsemner i 3. studieår. Studiet er underlagt skikkethetsvurdering. Se nærmere under punkt om vurdering.

Hva lærer du?

Grad/tittel ved bestått studium

Etter fullført og bestått studium oppnår studentene graden *Bachelor i barnehagelærerutdanning* og tittelen *barnehagelærer*.

Studiets læringsutbytte

De enkelte emnebeskrivelsene konkretiserer hvilket læringsutbytte studentene skal ha oppnådd etter gjennomført emne.

Etter fullført barnehagelærerutdanning kan kandidaten dokumentere følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om barnehager i Norge, herunder barnehagens egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter.
- har bred kunnskap i pedagogikk og i barnehagens fagområder, om ledelse og tilrettelegging av pedagogisk arbeid og om barns lek og læringsprosesser.
- har bred kunnskap om hvordan barnsdanning foregår, om moderne barndom, barnekultur, barns ulike oppvekstvilkår, bakgrunn og utvikling i et samfunn preget av språklig, sosialt, religiøst, livssynsmessig og kulturelt mangfold.
- har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet, sosiale-, fysiske og skapende utvikling og gryende digitale-, lese-, skrive- og matematikkferdigheter.
- har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende og lærende barnehagemiljø.
- har kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk.
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for barnehagelærerprofesjonen og kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke sin faglighet og relevante resultater fra FoU til å lede og tilrettelegge for barns lek, undring, læring, og utvikling og til å begrunne sine valg.
- kan vurdere, stimulere og støtte ulike barns allsidige utvikling i samarbeid med hjemmet og andre relevante instanser.
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek, læring og formidling.
- kan vurdere, stimulere og støtte barns ulike evner, og ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger.
- kan fremme kreative prosesser og kultur- og naturopplevelser, med fokus på barns skapende aktivitet, helhetlig læring og opplevelse av mestring.
- kan anvende relevante faglige verktøy, strategier og uttrykksformer i egne læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i samhandling med hjemmet og relevante eksterne instanser.
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn, herunder identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger kan kandidaten etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglige og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.
- kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis og justere den under veiledning.
- kan finne, vurdere og henviser til informasjon og fagstoff og fremstille dette slik at det belyser en problemstilling.

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og maktperspektiver.
- kan planlegge, lede, gjennomføre, dokumentere, og reflektere over pedagogisk arbeid knyttet til barnehagens innhold og oppgaver i tråd med etiske krav og retningslinjer, og med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap.
- mestrer norsk språk, både bokmål og nynorsk, på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.
- kan trekke globale, nasjonale, regionale, lokale og flerkulturelle perspektiver, preget av respekt og toleranse, inn i barnehagens arbeid.
- har endrings- og utviklingskompetanse, kan lede pedagogisk utviklingsarbeid og bidra til nytenkning og i innovasjonsprosesser for fremtidens barnehage.
- kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, kan delta i faglige diskusjoner innenfor utdanningens ulike fagområder og deles sine kunnskaper og erfaringer med andre

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Andre vilkår for gjennomføring av studiet

Krav om politiattest

Alle studenter skal levere politiattest (barneomsorgsattest) i forbindelse med opptak, som nevnt i forskrift om opptak til høyere utdanning kap. 6. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder, jf. politiregisterloven § 39 førsteledd.

Tuberkulinkontroll

Personer som i løpet av de siste tre årene har oppholdt seg i minst tre måneder i land med høy forekomst av tuberkulose, har plikt til å gjennomgå tuberkuloseundersøkelse, jf. forskrift om tuberkulosekontroll kap. 3.

Taushetserklæring

Studenten skal skrive under taushetsløfte første studieår før første praksisperiode, jf. lov for universiteter og høyskoler § 4-6.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Utdanningen gis som et studium i henhold til gjeldende forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning av 4. juni 2012, revidert 2018. Studiet omfatter en obligatorisk del på 150 studiepoeng og en valgbar del på 30 studiepoeng. Innenfor rammen på 150 studiepoeng er 20 studiepoeng brukt til å forsterke pedagogikk samt alle kunnskapsområdene i de to første årene med en like stor del. Dette er gjort i en net Barnsutvikling lek og læring 1. Med unntak av forsterkning og fordypning er utdanningene i Norge som gir barnehagelærerutdanning like i forhold til emner, omfang og nasjonale læringsutbyttebeskrivelser.

Obligatoriske emner:

Barnsutvikling, lek og læring intro (20 studiepoeng)

Kunst, kultur og kreativitet (20 studiepoeng)

Samfunn, religion, livssyn og etikk (20 studiepoeng)

Barns, utvikling, lek og læring (20 studiepoeng)

Språk, tekst og matematikk (20 studiepoeng)

Natur, helse og bevegelse (20 studiepoeng)

Ledelse, samarbeid
og utviklingsarbeid (15 studiepoeng)

Bacheloroppgave (15 studiepoeng)

+valgbar fordypning (30 studiepoeng)

Kunnskapsområder som er netter på 20 studiepoeng

Barnsutvikling, lek og læring intro (BULL intro)

Overordnet tema for emnet er lek.

Kunnskapsområdet omfatter institusjonens egne valg av frie studiepoeng. Kunnskapsområdet er satt sammen av de fem kunnskapsområdene: Barnsutvikling, lek og læring (regionområdet): Samfunn, religion, livssyn og etikk; Språk, tekst og matematikk; Natur, helse og bevegelse og Kunst, kultur og kreativitet. BULL1 skal gi en grunnleggende innføring i kunnskapsområdenes teoretiske og praktiske perspektiver. BULL1 skal gi grunnleggende forståelse og innsikt i fagområdenes plass i barnehagen og kunnskap om barnehagen, profesjonen, styringsdokumenter og barnehagens innhold, som omhandler leken og barndommens egenverdi, barnsutvikling, lek og læring.

Kunnskapsområdet skal være en introduksjon til barnehagelærerstudiet og gi studenten en grunnleggende forståelse for barnehagen og profesjonen. Studenten skal i prosessen tilegne seg metodiske verktøy som kan utprøves og utforskes i dialog med praksisfeltet.

Barnsutvikling, lek og læring (BULL)

Overordnet tema for emnet er profesjon.

Kunnskapsområdet omfatter barnsutvikling, lek og læring i et samfunn preget av mangfold, endring og kompleksitet. Kunnskapsområdet skal gi forståelse og innsikt som barnehagelæreren må ha for å kunne legge til rette for og lede lek, læring og dannelsesprosesser. En slik kompetanse er viktig for å fremme barns helhetlige utvikling i et inkluderende fellesskap preget av omsorg, medvirkning, samarbeid og dialog med foresatte. Forståelsen av barnsutvikling må sees i lys av historiske, nåtids- og framtidsperspektiver. Barn er selvstendige aktører med rett til å bli hørt, sett og inkludert i fellesskapet, og til å påvirke og medvirke i egen læring og utvikling. Leken understrekes som en grunnleggende livs- og læringsform med betydning både som egenverdi og som grunnlag for allsidig utvikling. Det legges vekt på miljøets betydning for lek, utvikling og læring der spørsmål som angår mangfold, etnisitet, urfolk, likeverd, inkludering, likestilling og variasjon inngår. Dette kunnskapsområdet vier stor plass til hvordan samhandling og relasjoner mellom mennesker danner grunnlag for lek og læring, og for utvikling av demokratisk tenking.

Praksis skal gi erfaringer med å bruke teori som grunnlag for kritisk refleksjon knyttet til individ, relasjoner og system, og erfaring med planlegging, vurdering og gjennomføring av lek og barns lærings- og utviklingsprosesser i møte med barn i ulike aldre og med ulike forutsetninger. Pedagogisk dokumentasjon diskuteres som en ressurs i planlegging, vurdering og nyskaping av arbeidet i barnehagen.

Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på ulike temaer som lærerutdanningsfaget pedagogikk henter fra blant annet psykologi, sosiologi og sosialantropologi. Læreplan teori og didaktikk behandles i lys av barnehagens målsetting, innhold og arbeidsformer. Undervisningen skal tydeliggjøre en barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knyttet til kunnskapsområdet, der praksis inngår som en integrert del.

Språk, tekst og matematikk

Overordnet tema for emnet er språk og symbol.

Kunnskapsområdet tematiserer barns språklige, begrepsmessige, matematiske og tekstkulturelle utvikling. Disse utviklingsområdene er viktige for barns lek og læring og er avgjørende for at barn kan utvikle relasjoner til andre mennesker og fungere sosialt i et flerspråklig og flerkulturelt samfunn. Innholdet i kunnskapsområdet dreier seg om barns språk og språkutvikling, barnelitteratur og mediekultur og barns matematiske meningsskaping, kreative undring og problemløsning. Kunnskapsområdet fokuserer på barnehagelærers rolle og ansvar for å gi barn varierte erfaringer med tilpassede språklige, litterære og matematiske aktiviteter. Kunnskapsområdet belyser temaer knyttet til overgangen barnehage/skole.

Kunnskapsområdet kombinerer teoretisk og praksisnær kunnskap om språk- og matematikkutvikling samt kartlegging og vurdering. Språklig og matematisk praksis er til stede i barns lek og utforskning. Kunnskapsområdet legger vekt på at barnehagelæreren forholder seg aktivt til lærings- og dannelsespotensialet i disse praksisene.

Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene norsk, matematikk og pedagogikk. Undervisningen skal tydeliggjøre en barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knyttet til kunnskapsområdet, der praksis inngår som en integrert del.

Samfunn, religion, livssyn og etikk

Overordnet tema for emnet er barndom mer.

Kunnskapsområdet fokuserer på samfunnskunnskap og etikk, ulike religiøse og ikke-religiøse livssyn og kulturrenesfortellinger og tradisjoner. Kunnskap om og holdninger til ulike religioner, livssyn og samfunn danner et viktig grunnlag for identitetsdanning og for å kunne forstå og møte mennesker fra ulike kulturer. Faget skal bidra til kjennskap om samenes historie som urfolk, og gi kjennskap til deler av samisk kultur og hverdagsliv.

Etisk og filosofisk grunnlagstenkning med innsikt i ulike menneskesyn og virkelighetsoppfatninger skal bidra til kritisk, etisk refleksjon knyttet til praksis, med særlig henblikk på personalets væremåte i møte med barn og foresatte.

Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene samfunnsfag, religion, livssyn, etikk, og pedagogikk. Undervisningen skal tydeliggjøre en barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knyttet til kunnskapsområdet, der praksis inngår som en integrert del.

Kunst, kultur og kreativitet

Overordnet tema for emnet er danning.

Kunnskapsområdet legger vekt på estetiske opplevelser, erfaringer, refleksjon, kommunikasjon og uttrykk gjennom ulike sansemedier. Sentralt i kunnskapsområdet er å kvalifisere studenten til å arbeide med barns møte med et mangfold av kunst- og kulturuttrykk. En viktig side ved denne kompetansen er å bruke digitale medier på kreative og reflekterte måter. Utvikling av studentens estetiske oppmerksomhet, praktiske ferdigheter og skapende evner står sentralt samt evnetil å reflektere over innholdet i kunnskapsområdet i et kjønns- og likestillingsperspektiv. Kunnskapsområdet gir også innsikt i hvordan barnehagen kan formidle kulturelle tradisjoner, herunder urfolkstradisjoner, og estetiske opplevelser, åpne for nyskaping og inspirere barn i deres lek, læring og skapende virksomhet. Kjernen i kunnskapsområdet er grunnleggende for lek, omsorg, læring og danning.

Kunnskapsområdet skal gi studenten erfaring med kunstfaglige, kulturfaglige og estetiske praksiser i barnehagen. Det legges vekt på innsikt i kunnskapsområdets muligheter og egenverdi, og som medierende redskap i andre kunnskapsområder. Kunnskapsområdet skal gjøre studenten i stand til å samarbeide med ulike aktører innen kunst- og kulturfeltet.

Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene musikk, drama, forming og pedagogikk. Undervisningen skal tydeliggjøre en barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knyttet til kunnskapsområdet, der praksis inngår som en integrert del.

Natur, helse og bevegelse

Overordnet tema for emnet er læring.

Kunnskapsområdet oppfatter helse i vid forstand, rørsle og samspill med naturen. Barn er kroppslege i sin væremåte, og det er mellom anna gjennom kropp og rørsle barn blir kjent med seg sjølve og verda rundt seg. Sosiale relasjonar mellom barn og mellom barn og vaksne i barnehagen heng mellom anna saman med felles kroppslege og rørslemessige erfaringar og opplevingar i naturen. Det er nær samanheng mellom forholdet barnet har til kroppen, sjølvoppfatninga og den emosjonelle utviklinga.

Kunnskapsområdet skal gi studentane grunnlag for å ivareta barnshelse og behov for rørsle, mat og omsorg. Vidare skal studentane lære korleis barn gjennom undring, utforsking og utfordrande lek i ulike miljø, kan ta vare på seg sjølve, kvarandre og naturen, slik at dei får eit grunnlag for å bidra til berekraftig utvikling. Sentralt i dette arbeidet er friluftsliv, naturoppleving og rørsleglede, mellom anna kjennskap til samisk årstidskalender og de åtte årstidane. Ein viktig del av profesjonskompetansen er å kunne observere, analysere og forstå utviklinga og kroppslege leikekulturar hos barn og bruke dette til å inspirere og motivere barn til å vere fysisk aktive i ulike miljø. Profesjonskompetansen inneber også å ivareta og fremme barnshelse i vid forstand, og å kunne leggje til rette for eit variert og sunt kosthald i barnehagen. Undervisninga i kunnskapsområdet er i stor grad praktisk retta der studentane er aktive og undersøkjande. Kunnskapsområdet tematiserer kunnskap om barns kroppslegheit og opplevingar av fysiske fenomen og organismar i naturen som sentrale element i barn sine danningssprossar i barnehagen.

Kunnskapsbasen byggjer i hovudsak på lærerutdanningsfaga naturfag, fysisk fostring og pedagogikk. Undervisninga skal tydeleggjere ei barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knytt til kunnskapsområdet, der praksis inngår som ein integrert del.

Kunnskapsområder som er mer på 15 studiepoeng

Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid

Overordnet tema for emnet er pedagogisk dokumentasjon.

Kunnskapsområdet tematiserer pedagogisk ledelse i barnehagen, personalledelse og ledelse av endrings- og utviklingsprosesser i et mangfoldig barnehagemiljø samt samarbeid med foresatte og eksterne instanser. I kunnskapsområdet vektlegges forståelse av hvordan lederhandlinger kan bidra til å styrke barnehagen som lærings- og utviklingsarena og sikre et likeverdig og inkluderende fellesskap for barn, foresatte og personale. Veiledning og ledelse av barns og medarbeideres læringsprosesser har en sentral plass samt bruk av ulike metoder og verktøy som egner seg for å utforme strategier, igangsette og lede utviklingsarbeid. Innholdet bygger på den kompetansen studenten har opparbeidet seg gjennom arbeidet med de fem andre kunnskapsområdene.

Kunnskapsområdet belyser endring og utvikling som skjer organisatorisk og individuelt knyttet til pedagogisk arbeid i barnehagen. Refleksjon og evnetil å se pedagogiske praksiser på nye måter og begrunne og videreformidle disse, er grunnleggende i dette kunnskapsområdet. Sentrale begreper i slik refleksjon vil være kultur, makt, urfolk, ledelse, medvirkning og demokrati. Praksiser er integrert del av arbeidet ved at studentene skal planlegge, gjennomføre og evaluere et konkret utviklingsarbeid i praksis. Erfaringene skal danne grunnlag for refleksjon knyttet til begreper ledelse, endring og utvikling.

Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på lærerutdanningsfagene pedagogikk og samfunnsfag. Undervisningen skal tydeliggjøre en barnehagepedagogisk tilnærming og fagdidaktisk forskning knyttet til kunnskapsområdet, der praksis inngår som en integrert del.

Bacheloroppgave 15 studiepoeng

Bacheloroppgåva skal leggjast til det siste studieåret. Oppgåva skal vere profesjonsretta og byggje på kunnskap frå eitt eller fleire av kunnskapsområda og/eller fordjujinga. Arbeidet med bacheloroppgåva skal øve studenten i å planleggje og gjennomføre eit sjølvstendig arbeid i tråd med faglege og metodiske krav og forskingsetiske retningslinjer.

I samanheng med arbeidet med bacheloroppgåva skal institusjonen gje studentane ei innføring i ulike vitenskapsteoretiske perspektiv og relevante metodar/arbeidsmåtar innaforsknings- og utviklingsarbeid. Det vil bli holdt et oppstartsseminar til arbeidet med bacheloroppgaven i høstsemesteret tredje studieår. Arbeidet med bacheloroppgåva skal vere rettleidd, og omfanget av rettleiinga skal gå fram av emneplanen. Karakteren på bacheloroppgåva skal stå på vitnemålet til kandidaten.

Fordypningsemner på 30 studiepoeng

Institusjonen tilbyr følgende fordypningsvalg. Gjennomføring skjer på bakgrunn av at et tilstrekkelig antall studenter melder seg til emnene.

Det legges til rette for fordypningsemner innen

- Kunst, kultur og kreativitet
- Mangfold og fellesskap
- Småbarnsstudier
- Natur, helse og bevegelse
- Formidling og pedagogisk ledelse

Studieprogresjon

Praksis må være bestått i 1. studieår for å påbegynne 2. studieår.

Praksis må være bestått i 2. studieår for å påbegynne 3. studieår.

Pedagogikk er et sentralt og sammenbindende fag med et særlig ansvar for progresjon og profesjonsinnretning av utdanningen. Institusjonen har derfor progresjonskrav mellom emnene Barnsutvikling, lek og læring intro (BULL1), Barnsutvikling, lek og læring (BULL2) og Ledelse samarbeid og utvikling (LSU) for å skape tydelig sammenheng mellom emnene. Progresjonskravet ble endret studieåret 2020/2021 og har ikke tilbakevirkende kraft. Kravet om progresjon mellom BULL1 og BULL2 vil derfor ikke være gjeldende for dette kullet.

BULL2 må være bestått for å begynne på LSU.

Bacheloroppgaven ligger i utdanningens siste semester. Alle praksisperioder og emner i utdanningens fem første semestre må være bestått før studenten kan begynne med bacheloroppgaven.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Læringsarbeid og -aktiviteter

Studentene skal møte tilpassede og varierte arbeids-, lærings- og vurderingsformer, som sikrer at de får god trening både i selvstendig arbeid og i samarbeid med andre. Studentene arbeider både muntlig, skriftlig, praktisk, individuelt og i grupper, blant annet med digitale verktøy. I læringsaktivitetene integreres praktiske, didaktiske og teoretiske perspektiver på en måte som tydeliggjør helhet, sammenheng og relevans i utdanningen. Studentene arbeider også med akademisk skriving og andre profesjonsrelevante arbeidsformer slik de framkommer i de ulike emnebeskrivelsene. Høgskolen kan kreve at studenten har egen bærbart datamaskin.

Profesjonsteam er den faglige og sosiale grunnnetten i studiet og skal være en arena for samarbeid om oppgaver og studiearbeid i teoridelen av studiet. I tillegg utgjør profesjonsteamet som regel en praksisgruppe. Hensikten med denne organiseringen er at profesjonsteamet skal sikre læring gjennom samarbeid og kommunikasjon, og være en trening for framtidig samarbeid i personalteam i barnehagen.

Studentenes praksiserfaringer står sentralt i studiet og danner grunnlag for læreprosesser individuelt og i samarbeid med medstudenter. Innhold og arbeidsmetoder krever at studentene er aktive deltakere på all læringsarbeid og at de bidrar med refleksjoner og erfaringer i det læringsfellesskapet studentgruppen utgjør dvs. et sosiokulturelt læringsmiljø. Innhold og arbeidsmåter i studiet krever tilstedeværelse og deltakelse, derfor er det obligatorisk oppmøte på læringsarbeidet.

Studentene vil også samarbeide i basisgrupper/profesjonsteam og digitalt.

Arbeidsomfang/forventet studieinnsats for studenten er minimum 1500 timer pr. studieår. Dette inkluderer undervisning, selvstudier og samarbeid, praksis, eksamensforberedelser og vurdering.

Innholdet i studiet tar utgangspunkt i forskrift om barnehagelærerutdanning med gitte nasjonale læringsutbyttebeskrivelser. Undervisning og praksis vil ha fokus på barnehagelærernes arbeidsoppgaver i samarbeid med barn, kollegaer, foreldre og samarbeidspartnere.

Læringsformene vil baseres på variasjon i arbeidsmåter og med stor grad av medvirkning og deltakelse fra studentens side. Arbeid med digitale kilder og bruk av digitale verktøy vil også bli vektlagt. Læringsarbeidet har bl.a. fokus på barnehagens styringsdokumenter, barnehagens samfunnsmandat, barns rett til medvirkning, relasjoner, kommunikasjon, pedagogisk dokumentasjon, fagområdene i barnehagen, barns utforskning, veiledning, refleksjon og barnehagen som lærende organisasjon.

Studentmedvirkning

Studentene organiseres i trinn team. Hvert team skal velge representanter til studentråd og studieutvalg i tråd med retningslinjer. Studentrepresentantene skal delta på teammøter. Det anbefales at det etableres et fagutvalg for hvert emne.

Studentene har ansvar for egen læring, og medansvar for medstudenters læring. Gjennom planleggingsprosesser og beslutninger i studiet legges det til rette for utvikling av ansvar og selvstendighet. Studentene skal være aktive deltakere og reelle samarbeidspartnere. Studentene skal ha medinnflytelse på arbeidsformer og semesterplaner.

Arbeidskrav

Arbeidskrav defineres som obligatoriske oppgaver/arbeid som skal utføres innen gitte rammer til gitte tider. Arbeidskravene godkjennes av faglærer etter gitte retningslinjer. Obligatorisk tilstedeværelse er arbeidskrav for enkelte emner. Dersom arbeidskrav ikke er godkjent, mister studenten retten til å fremstille seg til eksamen.

Arbeidskrav framkommer i den enkelte emnebeskrivelsen.

Obligatorisk tilstedeværelse som arbeidskrav

Studentene har ansvar for egen læring og for å framstå som ansvarlige og selvstendige barnehagelærere etter endt studium. I praksis er det krav om 100 % obligatorisk tilstedeværelse og i undervisning er det krav om minimum 80 % tilstedeværelse på mange av læringsaktivitetene. Ved tilstedeværelse under 70 % i undervisning mister studenten retten til å fremstille seg til eksamen og hele emnet på nytt neste studieår.

Studieturer/ekskursjoner

Enkelte emner er det lagt opp til studieturer/ekskursjoner som innebærer kostnader for studentene. Disse er ikke obligatoriske og det vil alltid finnes et kostnadsfritt alternativ. I noen tilfeller innebærer undervisningen kostnadsfrie turer/ekskursjoner der studenten må være borte fra hjemmet i en eller flere dager. Studenter som ikke har anledning til å delta av hensyn til f.eks. sykdom, barn el.l. vil få utarbeidet alternativt opplegg. Alternativet vil være fullgodt med læringsmålene som er knyttet til den aktuelle aktiviteten og studentens mulighet til å oppnå forventet læringsutbytte. Se emnebeskrivelsene for nærmere informasjon. Studenten må selv påregne utgifter til livsopphold ved ekskursjoner/studieturer. Ved obligatorisk læringsarbeid på digitale plattformer, som undervisning, veiledning og gruppearbeid, er det krav om at studenter har kamera og mikrofon påskrudd.

IKT - Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Bruk av IKT inngår som en del av studiet. I kunnskapsområdene og på profesjonsdagene (se eget avsnitt om profesjonsdager under) inngår digitale verktøy for pedagogiske og administrative formål i barnehagen. I studiehverdagen benyttes digitale verktøy og -kommunikasjonskanaler. Noen av vurderingsordningene forutsetter bruk av IKT.

Studentene er ansvarlige for å benytte høgskolens informasjonskanaler som Studentweb, læringsplattform, nettsiden til lærerutdanningene og e-post. Konferansesystem kan brukes i noen grad når studentene ikke er på campus. I løpet av studiet skal alle studentene tilegne seg grunnleggende IKT ferdigheter og kunne bruke verktøy som Word, Excel, Power Point og One note.

Ulike prosjektarbeid skal gi erfaring med bruk av programvare for bildebehandling, animasjonsfilm, photo story, redigering av film, bruk av iPad og digital tavle i barnehagen, tegning, flerspråklige verktøy, lydinnspilling, bruk av lydbøker og Spotify, blogging og å lage websider.

Bibliotek

Biblioteket skal støtte opp om studentenes læringsarbeid og bidra til studentenes informasjonskompetanse. Det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i informasjonsskilder, ha kjennskap til relevante databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Biblioteket gir undervisning i referanseteknikk.

Profesjonsdager

Det gjennomføres to til fire profesjonsdager hvert studieår.

Temata for profesjonsdagene baseres på erfaringer fra utdanningen og fra evalueringer fra studenter, praksisfeltet og lærere.

Profesjonsdager er obligatoriske og organiseres av trinnleder. Innhold i profesjonsdagene skal diskuteres med studentene og studentene skal ha mulighet til å komme med ønsker og forslag.

Temata for profesjonsdagene er:

1. studieår: Å være student i en profesjonsutdanning og profesjonenes krav og forventninger

2. studieår: Tverrfaglig og tverretattlig samarbeid

3. studieår: Forskningsmetode og bacheloroppgave

Se forøvrig krav til studieprogresjon under pkt. Studiets oppbygging og innhold (over).

Tilbakemelding underveis

Barnehagelærerutdanningen ved HiØ omfatter følgende tiltak for vurdering underveis i studiet:

1. Studentene får tilbakemelding om egen utvikling underveis i studieløpet. I emnebeskrivelsene presiseres arbeidskrav og hvordan tilbakemelding skal gis.
2. Studentene er selv ansvarlig for å godkjenne utdanningsplanen. Dette gjøres på Studentweb. Studentene har også tilbud om utdanningssamtale med profesjonsteam/alene med profesjonsveileder de to første årene av studiet.
3. Studenter som ønsker veiledning får tilbud om samtale med studieveileder, studieleder eller trinnleder.
4. Profesjonsteamene får tilbud om gruppeveiledning av sin profesjonsveileder i forhold til generell studiesituasjon og arbeidsprosesser knyttet til arbeidskrav (minst fire ganger i studieåret).
5. Studenten får tilbakemelding på sin innsats i praksisopplæringen. Det skjer både i form av veiledning underveis i praksisperioden og med vurderingsrapport fra praksisbarnehagen/skolen.

Vurdering

Studentene skal møte tilpassede og varierte vurderingsformer som sikrer at de får god trening både i selvstendig arbeid og i arbeid med andre

Underveisvurdering er en sentral del av studieprosessen. Den omfatter egenvurdering, vurdering fra medstudenter, lærere og praksislærere. I tillegg foretas en fortløpende skikketshetsvurdering gjennom hele studiet, både på høyskolen og i praksisbarnehager. Se forskrift om skikketshetsvurdering i høyere utdanning (2006). Det skal tilbys en utdanningssamtale med hver student hvert år (høst) i de to første årene. Dette gjøres av profesjonsteamveileder.

Alle emnene i programmet avsluttes med en eksamen. Praksiser er integrert del av emnene, og bestått praksiser nødvendig for å kunne gå videre til neste studieår. Ved ikke bestått praksis gis det en ny mulighet i løpet av det samme studieåret der hvor dette er mulig. Dersom praksis vurderes til ikke bestått, kan studenten ikke avlegge eksamen i det aktuelle emnet.

Studentene skal få erfaring med akademisk skriving og profesjonsrelevante arbeids- og vurderingsformer. Vurderingsformene skal hjelpe studentene til å se sammenheng mellom praksis og teori, sammenheng mellom de ulike kunnskapsområdene, i utdanningen, og bidra til læring og personlig utvikling.

Vurderingsformene er lagt opp slik at studentene:

- opplever varierte vurderingsformer, tilpasset læringsutbyttet, innholdet og arbeidsformene i studiet
- møter vurdering både underveis og til slutt i emnene
- ser sammenheng mellom praksis og teori og mellom kunnskapsområdene og fagene i kunnskapsområdene
- får veiledning og støtte til læring og personlig utvikling

Eksamensformene kan variere mellom vurdering individuelt og i gruppe. Det vil bli benyttet både skriftlig, muntlig og praktisk eksamensform.

Karakterregler

I de fleste emner i barnehagelærerutdanningen benyttes en gradert karakterskala med bokstavkarakterene A-F. Se den enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon.

Alle studenter må ha semesterregistrert seg i Studentweb og betalt semesteravgift for å kunne avlegge eksamen.

Bacheloroppgave

I siste studieår skriver studentene en bacheloroppgave. Se egen emnebeskrivelse.

Plagiatkontroll/fusk

Bacheloroppgaver skal til elektronisk plagiatkontroll. Andre emner og arbeidskrav kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold.

Praksis

Praksisomfatter 100 dager, der 95 skal være i barnehage som ordinær barnehagepraksis.

5 dager skal være praksis med fokus på overgangen barnehage-skole. Praksis gjennomføres i utdanningens godkjente partnerbarnehager. Dagene organiseres i barnehagen på vårsemesteret når planlegging og gjennomføring rundt overgangsrutiner gjennomføres. 75 praksisdager legges til de to første studieårene, mens det siste studieåret inneholder 25 praksisdager. Det legges til rette for at studentene kan gjennomføre aktiviteter i praksisbarnehagene også utenom de ordinære praksisperiodene.

Praksisstudiet skal ivareta det profesjonsettede ledelsesperspektivet. Det innebærer at det skal være tre hovedfokus for ledelse gjennom de tre studieårene.

1. studieår: Ledelse av seg selv og barn

Studenten skal i løpet av første studieår få en grunnleggende forståelse av pedagogisk ledelse i barnehagen og tilegne seg kunnskaper om barnehagen som lærende organisasjon. Gjennom observasjon og refleksjon skal studenten få innblikk i arbeidet som barnehagelærer. Studenten skal også ta del i hverdagslivet i barnehagen og delta aktivt i barns lek og formelle og uformelle samspill- og læringssituasjoner. Praksislærer skal i tillegg til å være veileder, være rollemodell.

Studenten skal utvikle ulike sider ved barnehagelærerrollen, som å:

- vise evne til ledelse av seg selv i møte med praksisbarnehagen
- planlegge og gjennomføre faglige aktiviteter med barnegrupper og kritisk vurdere egen pedagogisk ledelse og praksis
- ta i bruk observasjon som redskap for refleksjon over seg selv, barns væremåter og deres omsorgs-, leke- og læringsbehov
- legge til rette for variert lek og utvikle gode samspillsmønstre sammen med barn
- reflektere over hva pedagogisk ledelse i møte med barn og barnegrupper innebærer

2. studieår: Ledelse av barn og medarbeidere

Studenten skal i løpet av andre studieår få gjøre seg erfaringer med samarbeid med både foresatte, personale og samarbeidspartnere, samt øve seg i å lede medarbeidere i barnehagen. Dette innebærer blant annet å utvikle egen veiledningskompetanse, og å reflektere over veiledningsplass i barnehagen. Studenten skal også tilegne seg en større forståelse for barnehagen som læringsmiljø og dannelsesarena, og barnehagelærers rolle og ansvar for å gi barn varierte erfaringer.

Studenten skal utvikle ulike sider ved barnehagelærerrollen, som å:

- framtre som en reflektert pedagogisk leder og fagperson
- lede og veilede barnehagepersonalet i forbindelse med formelle og uformelle aktiviteter med barnegrupper, og kritisk vurdere egen pedagogiske ledelse og praksis
- vise relasjonskompetanse og kunne reflektere kritisk over egen rolle i kommunikasjon og samarbeid med foresatte og kollegaer
- reflektere over barnehagen som leke-, lærings- og dannelsesarena

3. studieår: Ledelse av barn og barnehagen

Studenten skal i tredje studieår utvikle evne til pedagogisk ledelse og ledelse av endrings- og utviklingsprosesser i barnehagen og vise at pedagogisk ledelse innebærer profesjonsetisk bevissthet. Studenten skal fokusere både på egen yrkesidentitet og barnehagens samfunnsmandat og kunne reflektere over dette.

Studenten skal utvikle ulike sider ved barnehagelærrollen, som å:

- i stor grad fremstå som barnehagelærer og kunne reflektere rundt ulike sider ved profesjonsutøvelsen generelt og fordypningen spesielt
- kunne lede barnehagen som lærende organisasjon
- øke sin generelle pedagogiske lederkompetanse
- kunne legge til rette for et miljø som fremmer og ivaretar lek
- kunne reflektere over balansen mellom målstyrt pedagogisk ledelse og dialog med medarbeidere, og balansen mellom å ta hensyn til egne behov og være andreorientert.

Praksis skal være integrert i alle emnene i studieprogrammet. I emnebeskrivelsene skal utbytteformuleringene styre arbeids- og læringsformer samt vurderingsformer i praksis. Det skal være progresjon i praksisopplæringen. Praksis skal være veiledet, vurdert og variert. Studentene skal ha anledning til å være både deltakende, utforskende og observerende i pedagogisk virksomhet i barnehagen.

Veiledning og vurdering av studenter i praksis er et felles ansvar for faglærere og pedagogikk lærere, praksislærere og barnehageledere.

Praksis må være bestått før studentene kan gå videre i studieløpet fra første studieår til andre studieår, og fra andre studieår til tredje studieår, se progresjonskrav. Ved ikke bestått praksis gis det en ny mulighet til å ta opp igjen praksis.

Se forøvrig <https://www.hiof.no/lu/studier/praksis/blu/>

Forsknings- og utviklingsarbeid

Undervisningen skal være forskningsbasert. Forskning og utvikling (FoU) begrepet omfatter grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid. For lærerutdanningene ved alle typer institusjoner er forsknings- og utviklingsarbeid en nødvendig del av virksomheten. Å bruke strukturert kritisk refleksjon og analyse er en måte å forholde seg til verden på som er en viktig del av enhver lærers holdning til sitt arbeid. Åpenhet overfor ny erkjennelse og ny kunnskap er en grunnleggende forutsetning for å medvirke til fornyelse i barnehage og skole. Det er et ønske om at studenten tidlig og progressivt får erfaringer med å jobbe utviklingsrettet og anvendte egen og andres arbeid aktivt både praktisk og teoretisk.

Karakteristisk for lærerutdanningene er at de er yrkesrettede og flerfaglige. Kontakten med praksis skal være et grunnleggende og gjennomgående trekk ved utdanningene. Det medfører at det i lærerutdanningsmiljøene finnes en spenning mellom teoretiske fagdisipliner, som lærerutdannere oftest har tilhørighet til gjennom sin egen utdanning, og den fagdidaktikken og praksisnærheten som forventes i FoU-arbeidet. Det legges opp til praksisprosjekt gjennom kontakt og samarbeid med enkelt barnehager om f.eks. prosjekter som arena for utforskning, praksisfortellinger, dokumentasjoner og aksjoner, bacheloroppgaven og naturlekeplassen. Utdanningen har et særlig fokus på profesjonsforskning og praksisnær forskning og har økt samarbeidet med barnehagene blant annet gjennom deltakelse i FOU-utvalget ved lærerutdanningen. I tiden som kommer er det et mål at prosessen med praksisnært arbeid styrkes og utvikles videre med studenter, medvirkende barn og ansatte.

Internasjonalisering

Internasjonale aspekter

Flere av høgskolens fagansatte har nære kontakter med utenlandske læresteder og forskningsmiljøer og bruker denne kunnskapen i undervisningen. Internasjonale forelesere har ved ulike anledninger presentasjoner for studentene.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet, er høgskolen avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at studentene deltar i evalueringen av studiet. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- I løpet av studieårene møter lærerne med undervisningsansvar i trinnet regelmessig til trinnmøter sammen med studentrepresentanter for å planlegge og evaluere arbeidet. Trinnleder har ansvar for å kalle inn til møter og ledemøtene. Tillitsvalgte, trinnledere og studieleder har et programutvalgsmøte 1-2 ganger i løpet av studieåret. På hvert trinn og i hvert fordypningsfag, 30 studiepoeng eller mer, skal det gjennomføres elektronisk studentevaluering 1-2 ganger i løpet av studieåret.
- Høgskolen gjennomfører periodisk programevaluering.
- Det gjennomføres hvert år en nasjonal studentundersøkelse blant 2. årsstudenter på alle bachelor- og masterprogram, i regi av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Resultatene fra undersøkelsen publiseres i portalen Studiebarometeret.no.
- Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå. Se emnebeskrivelser for detaljer.
- Alle lærere skal gjennomføre løpende evaluering av egen undervisning. Det vil si at det legges til rette for en dialog med studentene om forbedring og utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten.

Slik kan du påvirke kvalitetsutviklingen av studiet ditt:

<https://www.hiof.no/studier/studentmedvirkning-i-kvalitetsarbeidet/>

Studieopphold i utlandet

Studenter kan ta den valgbare fordypningen, dvs. 5. semester, ved en av HiØs samarbeidsinstitusjoner i utlandet. I dette semesteret inngår 10 dager praksis som kan organiseres før, under eller etter utenlandsoppholdet.

Avdelingen har bl.a. avtaler med:

- Queensland University of Technology i Australia
- Marnix Academie University for Teacher Education i Nederland

Studenter som er interessert i et internasjonalt semester kan kontakte Internasjonal koordinator på avdelingen eller Internasjonalt kontor.

På høgskolens [websider](#) for internasjonalisering vil man finne mer detaljert informasjon om institusjoner i utlandet som høgskolen har utvekslingsavtaler med.

Praksis i utlandet

Det er også mulig å ta praksisopphold i utlandet, under forutsetning av at det tilsvarer praksisomfang, volum og innhold forøvrig. Internasjonal koordinator på avdelingen vil være behjelpelig med å tilrettelegge praksis i utlandet.

Jobb og videre studier

Bachelorgrad i barnehagelærerutdanning kvalifiserer for utøvelse av barnehagelæreryrket i et sammenheng som preges av mangfold og endring.

Barnehagelærerutdanning på bachelornivå kvalifiserer for opptak til Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap ved Høgskolen i Østfold, samt andre relevante profesjonsrettede masterstudier. Det er den mastergradsgivende institusjon som fastsetter særskilte regler for opptak til det enkelte mastergradsprogram.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 30. april 2018

Studieplanen er revidert

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2020-2023

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk.

Studieleder Sigrid Eskestrand Hoveid

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2020

Obligatoriske emner

LBLHBUL116

Barns utvikling, lek og læring intro

20 stp

LBLHNHB19 · Del 1 av 2

Natur, helse og bevegelse

Vår 2021

Obligatoriske emner

LBLHNHB19 · Del 2 av 2

Natur, helse og bevegelse

20 stp

LBLHSRLE13

Samfunn, religion, livssyn og etikk

20 stp

Høst 2021

Obligatoriske emner

LBLHBUL219 · Del 1 av 2

Barns utvikling, lek og læring

LBLHSTM20

Språk, tekst og matematikk

20 stp

Vår 2022

Obligatoriske emner

LBLHKKK20 Kunst, kultur og kreativitet	20 stp
LBLHBUL219 - Del 2 av 2 Barns utvikling, lek og læring	20 stp

Høst 2022

Kunst, kultur og kreativitet

LKKK314 Kunst, kultur og kreativitet	30 stp
---	--------

Mangfold og fellesskap

LMFE314 Mangfold og fellesskap	30 stp
-----------------------------------	--------

Natur, helse og bevegelse

LNHB316 Natur, helse og bevegelse	30 stp
--------------------------------------	--------

Småbarnsstudier

LSBV314 Småbarnsstudier	30 stp
----------------------------	--------

Vår 2023

Obligatoriske emner

LBLHLSU13 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid	15 stp
LBLHBO13 Bacheloroppgave	15 stp

LBLHBUL116 Barns utvikling, lek og læring intro (Høst 2020)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Merete Ellen Lunde

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om aktuelle teoretiske perspektiver og forskning om barns lek, læring og danning og om sammenhenger mellom disse
- har kunnskap om leken som fenomen i barndommen og som en arena for læring, vennskap og kontakt mellom barn
- har kunnskap om observasjon og pedagogisk dokumentasjon som forutsetning for barnehagepedagogisk arbeid
- har kunnskap om overgang til barnehage og de yngste barna i barnehagen
- har kunnskap om barns omsorgs-, leke- og læringsbehov i barnehagen
- har kjennskap til barnehagen som flerkulturell arena herunder kjennskap til Norges urbefolkning og de fem nasjonale minoritetene
- har kunnskap om barnehagens styringsdokumenter og barnehagens samfunnsmandat
- har kunnskap om barns medvirkning
- har kunnskap om barns ulike væremåter og uttrykksformer

Ferdigheter

Studenten

- kan gå inn i omsorgsfulle relasjoner med barn, preget av vilje til innlevelse og anerkjennelse av hvert enkelt barn og fremstå som en bevisst rollemodell
- kan tilrettelegge for omsorg, lek, læring og danning som inkluderer barns erfaringer, interesser og rett til medvirkning
- kan bruke praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon over praksiserfaringer i lys av pensum og rammeplanen
- kan lede pedagogiske aktiviteter med barn, og se, møte og støtte barns nysgjerrighet og skapende uttrykk og bidra til trivsel og glede i et trygt og samtidig utfordrende leke- og læringsmiljø
- har grunnleggende ferdigheter om oppgaveskriving og referanseteknikk

Generell kompetanse

Studenten

- kan utøve begynnende profesjonelt skjønn, videreutvikle sin pedagogiske kunnskap og vise evne til å formulere og formidle den muntlig og skriftlig
- kan utøve begynnende kritisk refleksjon over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til omsorg, lek, læring, danning og medvirkning

Innhold

Emnet har fokus på grunnleggende kunnskap og ferdigheter som trengs i studiet og i profesjonen som barnehagelærer.

Barnehagelæreren

- Barnehagens styringsdokumenter
- Barnehagens- og barnehagelærerens historie
- Barnehagelærerens profesjon og pedagogisk ledelse
- Pedagogisk dokumentasjon og kritisk refleksjon
- Forberedelse til å være barnehagelærerstudent i praksis
- Akademisk skriving

Barnehagen

- Lek
- Barnet som subjekt og anerkjennelse
- Barnsmedvirkning
- Læring og dannning
- Omsorg
- Foreldresamarbeid
- Deyngstebarna i barnehagen
- Barnsværemåter og uttrykksformer
- Flerkulturell barnehage
- Norgesurbefolkning og denasjonale minoritetene

Undervisnings- og læringsformer

Studentene arbeider i en net på ulike måter. Studentaktive og grunnleggende arbeidsformer i en net er: selvstudier, profesjonsteam arbeid og andre former for gruppearbeid, forelesninger, workshops, bibliotekundervisning og praksism.m.

Arbeidsomfang

En net er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

15 dager praksis i en av HiØs partnerbarnehager, sammen med kunnskapsområdet NHB.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele en net tas på nytt neste studieår
2. Gjennomført og bestått praksis.
3. Arbeid med utkast til fagtekst. Forberedelse til fagtekst består av følgende komponenter:

Innledning med presentasjon av tema og hva som skal gjøres i oppgaven.

Presentere en praksisfortelling (max en kvart side) som skal knyttes til ett eller to tema med relevant litteratur fra pensum i BULL 1. Omfang 600 ord uten litteraturliste. Tekstutkast med litteraturliste leveres som et Word dokument i mappe på Canvas til en gitt frist. Det gis ikke skriftlig tilbakemelding.

Aktiv deltakelse i muntlig workshop i gruppe hvor utkast til fagtekst blir presentert og diskutert.

4. Skriftlig individuell fagtekst.

Studenten tar utgangspunkt i utkastet fra arbeidskrav 3, og studenten reflekterer over praksisfortellingen opp mot teoretiske perspektiver fra pensum i BULL 1. Omfang 1200 ord (+/- 10%). Praksisfortellingen skal ikke overstige en kvart side. Times New Roman 12, linjeavstand 1 ½. Studenten skal referere til pensum og sette opp litteraturliste i henhold til APA 6th. Litteraturlisten kommer i tillegg til teksten. Fagteksten leveres som et word-dokument i Canvas.

Studenten vil få tilbakemelding fra faglærer om godkjent/ikke godkjent. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette, med unntak av arbeidskrav 1 (deltakelse i undervisning).

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, muntlig eksamen. Varighet: ca. 20 minutter.

Fem tema fra emnet velges av emneansvarlig i samråd med lærerteamet.

Kandidaten velger ett av temaene som han/hun forbereder og legger frem (første 10 minutter av eksamen). Deretter trekker kandidaten ett av de andre temaene og får 10 minutter til å svare på det. Studenten får lov til å ha med en liste med 4 stikkord til det selvalgte temaet.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 2.6.2020

BØKER

Abrahamsen, G. (2015). Tilknyningsbaserte barnehager. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2 og 4) (72 sider)

Aslanian, T. K. (2016). Kjærlighet som profesjonsutøvelse i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1, 2, 3, 4 og 5) (83 sider)

Bae B. (2012). Medvirkning i barnehagen. Potensialer i det uforutsette. Bergen: Fagbokforlaget (kap 1 og 2) (44 sider)

Bae, B. (2018). Politikk, lek og læring. Barnehageliv fra mange kanter. Bergen: Fagbokforlaget (Kap. 2, 4 og 5) (55 sider)

Greve, A. (2009). Vennskap mellom små barn i barnehagen. Oslo: Pedagogisk Forum. Utvalgte sider: s. 7-33, 85-175 (116 sider)

Greve, A., Jansen, T.T. og Solheim, M. (2014). Kritisk og begeistret. Barnehagelærerens fagpolitiske historie. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 1, 3 og 4) (86 sider)

Johannessen, N. & Sandvik, N. (2008). Små barn og medvirkning. Noen perspektiver. Oslo: Cappelen Damm. Kap 2, 3 og 4 (30 sider)

Kolle, T., Larsen, A.S. & Ulla, B. (2017). Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjon til bevegelige praksiser. Bergen: Fagbokforlaget (kapittel 1, 2, 3 og 4). (46 sider)

Schibbye, A.-L.L. & Løvlie, E. (2017). Du og barnet. Om å skape gode relasjoner med barn. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1-5) (78 sider)

Tholin, K. (2013). Omsorg i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 1, 2, 4 og 6) (87 sider)

Øksnes, M. & Sundsdal, E. (2018). Lekelyst i barnehagen. Å fremme lekens egenverdi. Oslo: Cappelen Akademisk. (123 sider)

Åberg, A. & Taguchi, H.L. (2006). Lyttende pedagogikk. Etikk og demokrati i pedagogisk arbeid. Oslo: Universitetsforlaget. (149 sider)

KOMPENDIUM

Belseth, K.A. (2011). Rollelek i den flerkulturelle barnehagen: Bilals første møte med dukkekroken. Barnehagefolk, 27(2), 58-62. (4 sider)

Birkeland, Å. & Carson, N. (2017). Veiledning for barnehagelærere. Oslo: Cappelen Damm. Utvalgte sider: s. 68-92. (24 sider)

Furu, A., Granholt, M., Moxnes, A. & Thoresen, M. (2014). Å arbeide i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 10 (12 sider)

Glaser, V. (2018). Foreldres arbeid. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 1, 8 og 9) (28 sider)

Hennum, B.A. & Østrem S. (2016). Barnehagelæreren som profesjonsutøver. Oslo: Cappelen Akademisk. (Kap. 5) (15 sider)

Kibsgaard, S. (2018) Den livsviktige leken. I V. Glaser, I. Størksen & M.B. Drugli (red.) Utvikling, lek og læring i barnehagen. Utforskning og praksis. Bergen: Fagbokforlaget (s. 353-367) (14 sider)

Kjær, A. (2018). Barn og estetisk praksis. Sanser, væren og læring. Oslo: Cappelen Akademisk. (Kap. 2 og 14) (16 sider)

Løkken, G. & Søbstad, F. (2011). Danning. I V. Glaser, K.H. Moen, S. Mørreaunet & F. Søbstad (red.). Barnehagens grunnsteiner. Formålet med barnehagen (s. 83-92). Oslo: Universitetsforlaget (9 sider)

Röthle M. (2013). Møte med de lekende barna. I S. Haugen, G. Løkken & M. Röthle (Red) Småbarnspedagogikk. Fenomenologiske og estetiske tilnærminger (s. 110-130) Oslo: Cappelen Akademisk. (20 sider)

Sand S. (2016) Ulikhet og Fellesskap. Flerkulturell pedagogikk i barnehagen. (2. utgave). Vallset: Opplandske Bokforlag. (s. 179-209) (30 sider)

Sandvik, N. (1999). Det goe blikk. I T. Alvestad (red.) 0-6 Utfordringer og muligheter i barnehagen (s. 41-48). Oslo: Pedagogisk Forum. (8 sider)

Storjord, M.H., Hætta, A.K.S. & Eira, A.M.J. (2016). Samisk barnekultur. Kulturarbeid i samiske barnehager: formidling, lek, tradisjonsfornyelse. I H. Jæger & J.K. Torgersen (red.) Barnekultur (s. 89-106). Oslo: Cappelen Akademisk. (18 sider)

Spernes, K. & Hatlem, M. (2019). Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse. Teoretiske og praktiske perspektiver (2. utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap. 3) (22 sider)

Wolf, K.D. (2014). Små barns lek og samspill i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. Utvalgte sider: s. 13-33. (20 sider)

Wolf, K.D. (2017). I møte med barns spontane lek. I Øksnes, M. & Rasmussen, T. H. (red.) Barndom i barnehagen. LEK. Oslo: Cappelen Damm Akademisk (22 sider)

Øksnes, M. (2008). Lekens ontologiske betydning hos Hans Georg Gadamer: dialog, fest og dannelse. Barn, 3, 75-88. (13 sider)

Øksnes M. & Sundsdal E. (2016). «Æ ha lært m æ det sjø!» Læring i barnehagen. I M. Øksnes & E. Sundsdal (red.) Læring (s. 11-26). Oslo: Cappelen Akademisk. (16 sider)

Aasen, W. (2017). Teamledelse i barnehagen. (2. utgave). Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 2) (37 sider)

TILGJENGELIG PÅ NETT

Bae, B. (2007). Å se barn som subjekt - noen konsekvenser for pedagogisk arbeid i barnehage. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/nb/tema/familie-og-barn/barnehager/artikler/a-se-barn-som-subjekt---noen-konsekvenser/id440489/> (25 sider)

Bae, B., Eide, B.J., Winger, N. & Kristoffersen, A.E. (2006). Temahefte om barns medvirkning. Oslo: Kunnskapsdepartementet. (73 sider)

Barnehageloven (2005). Lov om barnehager. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64?q=barnehageloven>

Gopnik, A. (2012). Let the children play, it's good for them! Smithsonian. Hentet fra: <http://www.smithsonianmag.com/science-nature/let-the-children-play-its-good-for-them-130697324/?no-ist> (2 sider)

Kunnskapsdepartementet (2017). Rammeplan for barnehagen. Innhold og oppgaver. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-04-24-487>

Kunnskapsdepartementet (2012). Rammeplan for barnehagelærerutdanning. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra: <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Sandvik, N. (2006). Temahefte om de minste barna i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet. (37 sider). Hentet fra: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/287768-temahefte_om_de_minste_barna_i_barnehagen1.pdf

PENSUM TIL LEK SOM TVERRFAGLIG TEMA (tilgjengelig i Canvas):

Bagøien T.E. & Storli R. (2013). Lagen naturlekeplass – I barnehage og skole. Oslo: Gyldendal Akademisk. (s. 12-23 + s. 75-90) (26 sider)

Fjørtoft I. (2010) Barn og bevegelse: læring gjennom landskap. I E.B.H. Sandseter, T.L. Hagen & T. Moser (red.) Kroppslighet i barnehagen - pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse. Oslo: Gyldendal Akademisk. (14 sider)

Fodstad, C.D. (2018). Tre litterære sjangere: Hvordan styrker poetiske tekster, eventyr og billedbøker barns språk? I S. Kibsgaard (red.) Veier til språk i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget (12 sider)

Holter, K. & Hov, A.M. (2017). Den gode, vedvarende samtalen. Forskerfrø.no Hentet fra: <https://www.xn--forskerfr-t8a.no/artikkel/vis.html?tid=2196406>

Jenssen, C. (2012). Monsterskjelett Mario – Et møte mellom kunstfaglig undring og naturvitenskapelig realisme. Naturfag, (1), 15-17. (3 sider)

Johansson, E. (2014) Lekens levde etikk. I T.H. Rasmussen (red.) På spor etter lek (s. 127-144). Bergen: Fagbokforlaget (17 sider)

Kielland, S. (2012). «Jeg fant, jeg fant!» Naturen som inspirasjonskilde i musikk. Naturfag, (1), 74-76. (3 sider)

Nakken, A.H.J. & Thiel, O. (2016). Matematikkens kjerne. Bergen: Fagbokforlaget. Kap 2, s. 19-40 (21 sider)

Sæbø, A.B. (2010). Drama i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget. (Kap. 2) (23 sider)

Waterhouse, A.H.L. (2012). Gripefor å begripe – Landart som kunstnerisk tilnærming til opplevelse og erfaring med natur. Naturfag, (1), 71-73. (2 sider)

Østergaard, E. (2013). Naturfag og kunst: berøringer med verden. Bedreskole, (4), 10-15. (6 sider). Hentet fra:

https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_4_2013/BS-0413-WEB_Ostergaard.pdf

Antall sider: 1475 sider.

ANBEFALT LITTERATUR

Kunnskapsdepartementet, (2018) Barnehagelærrollen i et profesjonsperspektiv – et kunnskapsgrunnlag. Ekspertgruppen om barnehagelærrollen. Oslo:

Kunnskapsdepartementet. Hentet fra: <https://nettsteder.regjeringen.no/barnehagelarerrollen/files/2018/12/Barnehage%C3%A6rrollen-i-et-profesjonsperspektiv-et-kunnskapsgrunnlag.pdf>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 29. des. 2023 02:52:22

LBLHNHB19 Natur, helse og bevegelse (Høst 2020–Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Adrian Kristinsønn Jacobsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i "Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning" innenfor kunnskapsområdene "Natur, helse og bevegelse".

Etter fullført emne har kandidaten kunnskap om:

- barns bruk av kropp og sanser i lek og læring, og om hvordan en kan skape rom for dette
- betydningen av friluftsliv og naturoplevelser
- fysiske fenomen, biologisk mangfold, organismer i barns nærmiljø og sammenhengene i naturen
- bærekraftig utvikling og hvordan barnehagen kan bidra til økemiljøbevissthet
- menneskekroppen, motorikk, helsefremmende arbeid og barns helse og livsmestring
- mat, matens opphav, matlaging og måltid som pedagogisk ressurs
- nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak

Etter fullført emne har kandidaten følgende ferdigheter. Kandidaten kan:

- utforske naturen og eksperimentere og reflektere sammen med barn
- velge og bruke materialer, råvarer, teknikker og redskaper i praktisk arbeid med barn og gjøre nytte av lokale naturressurser
- legge til rette for god hygiene, fysisk aktivitet, hvile og varierte måltid i samsvar med nasjonale føringer
- skape og bruke ulike rom sammen med barn og vurderer risiko av lekemiljø og håndtere ulykker på en hensiktsmessig måte, og samtidig legge til rette for barns risikovurdering og mestring
- orientere seg i og bruke nærmiljøets muligheter for naturfaglig utforsking, lek og rørslesammen med barn

Etter fullført emne har kandidaten følgende generell kompetanse. Kandidaten:

- kan reflektere over ulike natursyn og ta hensyn til ulike kulturelle perspektiv, blant annet samiske, i arbeidet med mat, helse, natur og bevegelse
- er medvirkende og inspirerende sammen med barn i deres bevegelseslek, naturoplevelser og måltid
- kan drøfte etiske problemstillinger knytt til kunnskapsområdet
- opplever personlig trygghet ved opphold og aktivitet i naturen, og på den måten har pedagogisk overskudd til barna
- har kompetanse i å lede seg selv og barn i aktiviteter og lek på varierte arenaer til ulike årstider

Innhold

Tema som gjennomgås:

- Arter i dyreriket, soppriket og planteriket
- Naturen som lek- og læringsarena
- Bevegelse som grunnlag for barns totale utvikling
- Fysisk aktivitet, kosthold, hygiene og helse
- Sammenheng mellom fysisk og psykisk helse

- Bevegelseslek i ulike miljø
- De yngste barns kroppslige lek i utemiljøet
- Pedagogisk dokumentasjon som grunnlag for prosjektarbeid
- Mat i barnehagen og praktisk matlaging i naturen
- Varierte vinteraktiviteter med snø og is
- Kart og kompass
- Grunnleggende fysikk og hverdagskjemi
- Menneskekroppens oppbygging og funksjon
- Prosjektarbeid i barnehagen
- Plante- og dyreliv ved ulike årstider og miljø
- Grunnleggende kunnskap om samspill i naturen
- Årstidsvariasjoner knyttet til økologi og klima
- Basal hjerte- og lungeredning (HLR)
- Naturlekeplass med tverrfaglig innhold
- Mangfold i naturen
- Tilpasning av aktiviteter og bekledning for barn i ulike læringsmiljø, ute og inne og til ulike årstider
- Kritisk refleksjon

Mangfoldsperspektiver, pedagogisk ledelse og samiske perspektiver ligger til grunn i alle kunnskapsområder.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning vil foregå på ulike måter, blant annet: gruppearbeid, uteundervisning, praktiske øvelser, laboratoriearbeid, forelesninger, selvstudium, prosjektarbeid med barn og ekskursjoner. Teoretisk og praktisk undervisning skal utfylle hverandre.

Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Arena for undervisning:

- Natur som pedagogisk arena til ulike årstider
- Kulturlandskap og nærmiljø som læringsressurs i barnehagen
- Basseng, vann
- Gymsal
- Auditorium/klasserom
- Laboratorium
- Grupperom
- Barnehagen
- Anvendelse av digitale hjelpemidler

Ekskursjoner

Ulike typer friluftsliv. Studenten må påregne kostnader til livsopphold. Det gis alternativt arbeidskrav ved arbeidskrav som inkluderer kostnad for studenten.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

35 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager som ivaretar kunnskapsområdet Natur, helse og bevegelse. Av disse er 15 dager lagt til høstsemesteret (1. semester) og ivarettas sammen med kunnskapsområdet BULL 1, mens de øvrige 20 dagene er lagt til vårsemesteret og ivarettas sammen med SRLE.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Artskunnskapprøve.
2. Naturlekeplass og mangfold i naturen. Planlegging, gjennomføring og etterarbeid.
3. Bestått prøve i hjerte-lunge-redning (HLR).
4. Deyngstebarna i naturen. Planlegging, gjennomføring og etterarbeid
5. Vinteraktivitetskurs. Planlegging, praktisk gjennomføring og etterarbeid.
6. Godkjent og bestått praksis.
7. Obligatorisk deltakelse i undervisning, minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.

Studenten vil få tilbakemelding fra faglærer om godkjent/ikke godkjent. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Foruten arbeidskrav 7; obligatorisk deltakelse i undervisning.

Det forutsettes deltakelse på eksterne arena for å oppnå godkjenning av enkelte aktiviteter. Studenter som ikke har anledning til å delta på ekskursjoner får et alternativt opplegg. Opplegget skal dekke læringsmålene.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet 30 minutter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på program utvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 28. august 2020.

Bøker:

Kolle, T., Larsen, A. S. og Ulla, B. (2017). Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjoner til bevegelige praksiser (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget, 220 s.

Langholm, G. (2017). Forskerfrøboka (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget, 242 s.

Osnes, H., Skaug, H. N. & Kaarby, K. M. E. (2020) Kropp, bevegelse og helse i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget, 300 s.

Sandseter, E. B. H. og Storli, R. (2020). Barnehagens fysiske inne- og utemiljø. Inspirasjon til lek. Oslo: Universitetsforlaget, 232 s.

Storli og Bagøien (2019). Lag en naturlekeklass – i barnehage og skole. Oslo: Gyldendal norsk forlag, 78 s.

Kompendium:

Sletten, B. O., Tangen, S., Rasmussen, A. & Hoveid, S. Kompendium: Natur, helse og bevegelse (2020), 158 s. Består av:

- Amundsen, H., M. (2013). Barnsundring. Side 11-16. Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-0908-8
- Jensen, M. og Osnes, H. (2009). Kroppen i lek og læring. Sirkusi barnehage og skole. Side 103-106, 110-112, 135-147. Fagbokforlaget. ISBN: 978-82-450-0520-2
- Kippe, K. (2010). Barns utvikling gjennom fysisk utfoldelse i barnehagen. Side 148-162, fra Wilhelmssen, B.U. & Holte, A (2010). Måltider og fysisk aktivitet i barnehagen. Universitetsforlaget. ISBN: 978-82-15-01510-1
- Larsen, A., S. (2012). Hvordan stoppe skapen nye vilkår for praksis. I A.L. Arnesen (red.) Inkludering. Perspektiver i barnehagefaglige praksiser. Side 149-169. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN: 978-82-15-01927-7
- Lundhaug, T. og Neegaard, H. R. (2013) Friluftsliv og uteliv i barnehagen. Side 11-41. Cappelen Damm Akademisk. ISBN: 978-82-02-40625-7
- Lundheim, R. (2013) Helse: Forebyggende helsearbeid i barnehagen. Side 70-85. Cappelen Damm Akademisk. ISBN: 978-82-02-40624-0
- Samdal, O. og Haug, E. (2010) Betydningen av et sunt kosthold og fysisk aktivitet for helse og læring. Side 32-47, fra Wilhelmssen B.U. & Holte A (2010). Måltider og fysisk aktivitet i barnehagen. Universitetsforlaget. ISBN: 978-82-15-01510-1
- Sandseter, E.B.H. (2010). Det opplevelses- og spenningsøkende barnet. Sid 53-63, fra Sandseter, E.B.H., Hagen, T.H & Moser, T. (2010). Barnas barnehage 3: Kroppslighet i barnehagen. Gyldendal Akademisk. ISBN: 978-82-05-39772-9
- Svenning, B. (2009). Hva fortelles om meg? Barns rettigheter og muligheter til medvirkning i barnehagers bruk av dokumentasjon. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Side 22-30, 99-102. ISBN: 978-82-02-27829-8
- Åberg, A. & Taguchi, H.L. (2006). Lyttende pedagogikk. Oslo: Universitetsforlaget. Side 96-106, 109, 112-121, 124-126. ISBN: 9788215009575

Gratis elektroniske kilder på nett:

Flemmen, A. (1996) Skileik: Skiopplæring. Oslo: Universitetsforlaget, Norgesskiforbund, 189 s. Hentet fra:

<http://www.nb.no/nbsok/nb/fd538589c190e239e2a4f72331f8a19c.nbdigital?lang=no#0>

Helsedirektoratet (2018). Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen, 47 s. Hentet fra:

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/retningslinjer-for-mat-og-maltider-i-barnehagen>

Holter, M., Hov, A. M. (2017). Den gode, vedvarende samtalen. Forskerfrø. Hentet fra:

<https://www.forskerfrø.no/artikkel/vis.html?tid=2196406>

Fjørtoft, I. (2011). Læringslandskap og bruk av kroppen. Forskerfrø. Hentet fra:

https://www.naturfag.no/artikkel/vis.html?tid=1686773&fbclid=IwAR3ofJ_A2-sJwum-uB3sV5fiZZAEBsEAXL1eMTNDTBg7FuibhETr58-ZrFY

Gray, P. (2014). Risky Play: Why Children Love It and Need It. To protect our children we must allow them to play in ways deemed "risky." Hentet fra:

<https://www.psychologytoday.com/us/blog/freedom-learn/201404/risky-play-why-children-love-it-and-need-it>

Sanderud, J., R. og Gurholt, K., P. (2012). Barns nysgjerrige lek i natur. Utforskende danning. Nordic Studies in Education, vol. 34, side 3-20. Hentet fra:

https://www.idunn.no/np/2014/01/barns_nysgjerrige_leki_natur_-_utforskende_danning

Änggård, E., (2009). Skogen som lekplats - naturens material och miljöer som resurser i lek. Nordic Studies in Education, 29(2), side 221-234. Hentet

fra: <https://www.idunn.no/np/2009/02/art07>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 29. des. 2023 02:52:22

LBLHSRLE13 Samfunn, religion, livssyn og etikk (Vår 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Leonora Bergsjø, Cathrine Aasgaard Eide, Ole Henrik Borchgrevink Hansen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

På grunn av Covid-19 kan det skje endringer i emnebeskrivelser ved HiØ våren 2021. Eventuelle endringer i arbeidskrav og eksamensform blir publisert fortløpende i Studentweb. Øvrige endringer knyttet til undervisning vil formidles via andre offisielle kanaler.

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har kunnskap om

- barnehagens særskilte verdigrunnlag og hva dette i praksis innebærer i et flerkulturelt samfunn samt kunnskap om samiske barnskulturer og rettigheter
- samfunnsutvikling med vekt på velferdsstaten, mangfold, likeverd, likestilling og sosial ulikhet samt har kunnskap om barndom, barnehage og familie i historisk, nåtidig og fremtidig perspektiv
- barns reaksjoner og voksnes ansvar for barn i vanskelig livssituasjoner, samt kunnskap om hvordan man kan støtte barn og samarbeide med andre hjelpeinstanser
- kristen tro og kulturarv, om de øvrige verdensreligionene, andre livssyn og filosofi samt etisk teori, grunnlagstenkning og etisk veiledning
- ulike pedagogiske og digitale verktøys betydning for å fremme barns lek og læring og hvordan disse kan brukes kreativt og kritisk

Ferdigheter

Studenten kan

- begrunne, formidle og praktisere barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag
- reflektere kritisk over egne verdier, holdninger og væremåter og handle i tråd med barnehagens formålsbestemelse
- formidle kulturenes fortellinger og i samarbeid med hjemmet tilrettelegge for markering av høytider og merkedager
- samtale med barn om etiske, religiøse, filosofiske og livssynsmessige spørsmål
- stimulere til demokratiforståelse ved å utøve demokrati i praksis

Generell kompetanse

Studenten

- kan møte etiske utfordringer i barnehagens dagligliv, reflektere kritisk over etiske spørsmål og begrunne sine handlingsvalg
- har tilegnet seg et faglig og profesjonelt grunnlag for å kunne arbeide tverrfaglig og tverretatlig i barnehagen
- kan samarbeide med barns foresatte
- kan samarbeide med og lede barn og personale med ulik bakgrunn og gi etisk veiledning
- har evne til å se sammenhenger mellom individ, gruppe og samfunn og relatere disse sammenhengene til praksis

Innhold

- Barnehagens grunnlagsdokumenter:
- Barnehagens særskilte verdigrunnlag
- Barnehagen i et flerkulturelt samfunn
- Kristen tro og kulturarv
- De øvrige verdensreligionene
- Andre livssyn og filosofi
- Etisk grunnlagstenkning og yrkesetikk
- Samfunnsutvikling

- Barn i samfunnsfaglig perspektiv
- Barnehagen som organisasjon
- Ulikhet, klasser og lagdeling
- Barnehagen, staten og kommune
- Barns rett til medvirkning
- Samiske barnskulturer og rettigheter
- Barn i sorg og vanskelige livssituasjoner
- Samarbeid med barnas foreldre/foresatte
- Samarbeid med andre hjelpeinstanser

Mangfoldsperspektiver, pedagogisk ledelse og samiske perspektiver ligger til grunn i alle kunnskapsområder.

Undervisnings- og læringsformer

- Forelesninger
- Seminarer
- Gruppe- og plenumsamtaler
- Lærer- og studentledet veiledning
- Skriftlige arbeider, både individuelle oppgaver og gruppearbeid
- Presentasjoner og framlegg med respons, ved både faglærer og studenter
- Tverrfaglige prosjekter
- Bruk av IKT i oppgaver og prosjekter
- Bruk av bibliotekets ressurser

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

20 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager. Praksiser tilknyttet kunnskapsområdene Samfunn, religion, livssyn og etikk og Natur, helse og bevegelse.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent muntlig eller skriftlig av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- Godkjent og bestått praksis.
- Kulturrenesfortellinger. Et tverrfaglig prosjekt i grupper.
- Fagdidaktisk oppgave i grupper med veiledning. Muntlig fremføring med powerpoint eller tilsvarende presentasjonsform.
- Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80% tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70% må hele emnet tas på nytt neste studieår.

IKT kan anvendes som kilde og presentasjonsform. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 4.

Eksamen

Individuell skriftlig skoleeksamen 5 timer.

Eksamen består av oppgaver som omhandler både enkelte målområder og sammenhenger mellom målområder.

Tillatte hjelpemidler: Rammepplan for barnehagens innhold og oppgaver. Leveres ut på eksamensdagen.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- midtveisevaluering
- underveisevaluering
- sluttevaluering

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er oppdatert 10. desember 2020

Bae, Berit (2018). Politikk, lek og læring. Barnehageliv fra mange kanter. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 2 (19 s.)

Bergsjø, L.O., Eilifsen, M. Tønnesen, K.T. og Vik, L.G.V (2020). Barn og unges digitale døme kraft. Verdiløft i barnehage og skole. Universitetsforlaget. Kap. 2 og 3, og s. 121-125 i kap. 5 (60 s.)

Bergsjø, L.O (2021). "Digitalt medborgerskap". I H. F. Nilsen (red.), Myndig medborgerskap. Demokratisk medborgerskap i skolen. Oslo: Universitetsforlaget (utkommer april 2021) (ca. 8 s.)

Bustos, M.M.F. (2009). Hvor kommer du egentlig fra? Problematiseringer av språklig konstruksjoner av virkeligheter. I K.E. Fajersson, E. Karlsson, A.A. Becher og A.M. Otterstad (red.) Grip sjansene. Profesjonskompetanse, barn og kulturelt mangfold. Oslo: Cappelen Akademisk. S. 43-52 (10 s.)

Brønvtveit, E. og Duesund, K. (2004) Kamp for menneskerettigheter og likestilling. I Brønvtveit, E. og Duesund, K. Filosofi, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget. S. 149- 155 (7 s.)

Bølgen, N. B. (2018) Barnehagens verdigrunnlag. Kap 4 i Digital praksis i barnehagen. Nysgjerrig, eksperimentell og skapende. Bergen: Fagbokforlaget (6 s.)

- Børhaug, K. og Moen, K.H. (2014). Politisk-administrative rammer for barnehageledelse. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 2, 3 og 4 (91 s.)
- Børresen, B. & Malmhester, B. (2008). Filosofere i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. S. 46-61 (16 s.)
- Eidhamar, L. G. og Leer-Salvesen, P. (2017). Nesten som deg selv. Barn og etikk. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap. 2, 3 og 4 (79 s.)
- Eidhamar, L. G. (2019) (4. utgave). Små mennesker - stort mangfold: Religioner og livssyn i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap. 2, 3, 5 og 6 (109 s.)
- Eriksen, E. (2014) Prinsippet om barnets beste i barnehagen. Norsk pedagogisk tidsskrift 98(2), s. 93-104 (12 s.) Hentet fra: https://www.idunn.no/npt/2014/02/prinsippet_om_barnets_beste_ibarnehagen
- Kasin O. og Bergflødt (2020), Samfunnsfag for barnehagelærere, Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap 1-4 (ca. 250 s.)
- Kasin, O. og Sveinson, A. H. (2019) Barnehagens verdigrunnlag og bærekraftig utvikling. Kap 5 i Kasin, O. (red) et. Al, Bærekraftig utvikling. Pedagogiske tilnærminger i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. (25 s.)
- Kipperberg, E. et al. (2019), «FNskonvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989, og Kapittel 1: «Barnerettighetenes historie i barnets århundre i Barnekonvensjonen i praksis. Fra barnets behov til barnets rettigheter, Oslo: Fagbokforlaget (34 s.)
- Kjørholt, A.T. (2010). Barn som samfunnsborgere- til barnets beste? I Kjørholt, A.T. (red) Barn som samfunnsborgere- til barnets beste? Oslo: Universitetsforlaget. S. 11-26 (15 s.)
- Korsvold, T. (2011). Barndom - barnehage- inkludering. I T. Korsvold (Red.) Barndom - barnehage- inkludering. Bergen: Fagbokforlaget. S. 9-31 (22 s.)
- Larsen, A.K og Slåtten M.V. (2019). Klasse og sosial ulikhet. I A. K. Larsen og M. V. Slåtten, En bok om oppvekst. Samfunnsfag for barnehagelærere. 5. utgave. Fagbokforlaget. (19 s.)
- Lindboe, I.M. (2018). Profesjonsetiske utfordringer i et flerkulturelt samfunn. I A.M. Otterstad (red.). Profesjonsutøvelse og kulturelt mangfold - fra utsikt til innsikt. Oslo: Universitetsforlaget. S. 179-194 (15 s.)
- Nilsen, H. F. (2021). "Demokratisk medborgerskap: Et republikansk perspektiv", i H. F. Nilsen (red.), Myndig medborgerskap. Demokratisk medborgerskap i skolen, Oslo: Universitetsforlaget (utkommer april 2021) (ca. 10 s.)
- Nordhaug, I. (2018). Kva ser vi - kva gjer vi? Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1 og 3 (49 s.)
- Pettersvold, M. (2017). Barns motstand i et demokratiperspektiv. I Øksnes, M. & Samuelsson M. (red.) Barndom i barnehagen. Motstand. Oslo: Cappelen Damm. S. 115-135 (20 s.)
- Reinert, Erik S. (2021). "Minoriteter og medborgerskap Samene og Norge". I H. Friis Nilsen (red.) Myndig medborgerskap. Demokratisk medborgerskap i skolen. Oslo: Universitetsforlaget (utkommer april 2021) (ca. 8 s.)
- Sand, S. (2020) (4. utg.). Ulikhet og fellesskap. Flerkulturell pedagogikk i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1, 2, 3, 5 og 6 (107 s.)
- Schultz, J.-H. & Raundalen, M. (2017) Barn i vanskelig livssituasjoner - pedagogisk krisehåndtering i barnehagen. I I. T. Thoresen, G. Winje (red.) Religioner, mangfold og etikk i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm akademisk. S. 222-241 (20 s.)

Spørnes, K. og Hatlem, M. (2019). Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse. Teoretiske og praktiske perspektiver. Gyldendal. Kap 1, s. 23-40 (17 s.)

Sødal, H. K. (2018). Kristen arv og tradisjon i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm akademisk. Kap. 1, 3, 5 og 7 (178 s.)

Tholin, K.R. (2015). Profesjonsetikk for barnehagelærere. Bergen: Fagbokforlaget. Kap 3, 4, 5, 6 (87 s.)

Winje, G. (2010). Høytidsmarkering i barnehagen. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 2, 4, 5, 6, 7 og 8 (89 s.)

Østrem, S. (red.) (2018) Barnehagen som samfunnsinstitusjon. Cappelen Damm Akademisk. Kap. 1 og 6. (32 s.)

LBLHBUL219 Barns utvikling, lek og læring (Høst 2021–Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Therese Westreng Borgland

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid*.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksis i 1. studieår (gjelder kull 2020 og kull 2021)
- Bestått emnet BULL1 Barns utvikling, lek og læring intro (gjelder kull 2021)

Undervisningssemester

3. og 4. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om aktuelle teorier og forskning om barns utvikling, lek, læring og danning, og om sammenhengen mellom dem.
- har kunnskap om observasjon og pedagogisk dokumentasjon som forutsetning for barnehagepedagogisk arbeid
- har kunnskap om ulike pedagogiske og digitale verktøys betydning for å fremme barns lek og læring og hvordan disse kan brukes kreativt og kritisk
- har kunnskap om barns medvirkning i lys av læring og danning
- har kunnskap om barns ulike væremåter og uttrykksformer og egen rolle og påvirkning i barns mulighet til å uttrykke seg
- har kunnskap om barns væremåter, læringslyst og dannelsesprosesser og hvordan dette har sammenheng med deres interesser, forutsetninger og livserfaringer
- har kunnskap om barns forskjellige livsfaser deriblant overgang til barnehage, overganger innad i barnehagen og overgangen barnehage-skole/skolefritidsordning
- har kunnskap om samiske perspektiver på barndom
- har kunnskap om den offentlige barnehagedebatten
- har kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner
- har innsikt i filosofiske og pedagogiske temaer og begreper, og kan benytte disse inn i en barnehagepedagogisk kontekst, gjennom refleksjon, kritisk tenkning og drøfting av pedagogisk praksis.

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, grunngi, samarbeide om og reflektere over pedagogisk arbeid i lys av praksiserfaringer, teori og forskning, og inkludere barnserfaringer, interesser og rett til medvirkning i dette arbeidet
- kan analysere og reflektere over barnehagens verdigrunnlag og spørsmål som gjelder mangfold
- kan lede pedagogiske prosesser med barn og ansatte, og bidra til trivsel og glede i et trygt, og samtidig, utfordrende leke- og læringsmiljø
- kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn, herunder identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger kan kandidaten etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatliges arbeidspartnere til barnets beste.
- analysere og reflektere kritisk over profesjonelle og etiske utfordringer knyttet til pedagogisk arbeid med barns utvikling, lek, læring og danning
- kan artikulere, formidle og videreutvikle sin kompetanse om pedagogisk arbeid i barnehagen
- viser evne til å formidle fagkunnskap gjennom en akademisk skrivemåte

Generell kompetanse

Studenten

- er bevisst sitt profesjonelle ansvar og kan reflektere rundt egne handlinger i lys av aktuelle pedagogiske teorier og forskning
- kan utøve profesjonelt skjønn gjennom å anvende faglig kompetanse på praktiske og teoretiske problemstillinger

- kan vise grunnleggende toleranse, interesse og respekt for barn uavhengig av alder, kjønnsidentitet, etnisitet, utseende, funksjonsevne, seksuell orientering, sosial, kulturell-, religiøs- eller livssynsbasert tilhørighet
- kan vise etisk og faglig innsikt gjennom refleksjon om barns integritet basert på forståelse av demokrati, likeverd og likestilling
- kan formulere og formidle barnehagefaglig kunnskap muntlig og skriftlig
- er bevisst på og kan reflektere kritisk over maktforhold som har innvirkning på pedagogisk praksis og egen rolle i disse
- kan analysere og reflektere kritisk over egen profesjon utøvelse i samspill med barn, personale og foresatte

Innhold

Kunnskapsområdet skal gi innsikt i pedagogisk kunnskap med en barnehagepedagogisk tilnærming. Det overordnede temaet for emnet er profesjon, og kunnskapsområdet skal bidra til studenten sin dannelsesprosess gjennom evne til kritisk tenkning og etisk refleksjon rundt sin egen rolle som fremtidig barnehagelærer og leder.

Studenten skal tilegne seg kunnskap om forholdet mellom teori og praksis og få innsikt i vitenskapelig tenkemåte. Kunnskapsområdet skal gi forståelse og innsikt som barnehagelæreren må ha for å kunne legge til rette for og ledelærings- og dannelsesprosesser med barn og ansatte. Kunnskapsbasen bygger i hovedsak på emner i lærerutdanningsfaget pedagogikk. Den generelle pedagogikken og den profesjonsrettede barnehagepedagogikken henter temaer, teorier og begreper fra tilstøtende vitenskapsfag som filosofi, didaktikk, psykologi, sosiologi og sosialantropologi. Mangfoldsperspektiver og pedagogisk ledelse ligger til grunn i alle kunnskapsområder.

Undervisnings- og læringsformer

Emnet legger opp til varierte og studentaktive undervisnings- og læringsformer med stor grad av samarbeid mellom studentene. Det er forventet at studentene arbeider mye selvstendig utenom forelesning og at de bruker arbeidsgruppene sine aktivt til å drøfte, diskutere, reflektere og utfordre tankesett og perspektiver.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

40 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager, som ivaretar praksis i dette kunnskapsområdet sammen med kunnskapsområdene Språk, tekst og matematikk og Kunst, kultur og kreativitet, fordelt på 3. og 4. semester. 5 av disse dagene skal knyttes til tema overgang barnehage-skole.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Godkjent og bestått praksis
3. Faglig skriftlig tekst som leveres digitalt i Canvas i Wordformat.
4. Faglig muntlig fremføring.

Studenten vil få tilbakemelding fra faglærer om godkjent/ikke godkjent. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 1.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten ventetil neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig gruppeeksamen. Varighet ca. 45 minutter.

Hovedfokuset i vurderingen vil ligge på gruppeprestasjonen som helhet og vil vurderes ut fra følgende hovedkriterier:

- Faglig innhold: Det vektlegges at gruppa svarer på oppgaven og at studentene viser profesjonsetisk bevissthet og respekt for barn, barnehageansatte, foreldre/foresatte og barnehagen som institusjon. Se også emnets læringsutbyttebeskrivelser.
- Samarbeid: Det vektlegges hvorvidt gruppa fremstår som en helhet, at alles bidrag synliggjøres og på hvilke måter gruppa klarer å «gjøre hverandre gode».
- Muntlig formidling: Det vektlegges at gruppa mestrer å formidle sine faglige bidrag muntlig, på en måte som synliggjør koblingen mellom teori og praksis og egen refleksjon.
- Selvstendighet: Det vektlegges at gruppa viser selvstendighet gjennom kritisk refleksjon og kritisk tenkning. Studentenes stemmer som fremtidige profesjonsutøvere må synliggjøres gjennom formidling av faglige og profesjonsetiske vurderinger og begrunnelser for disse.

Eksamen vurderes i gruppe, men det gis individuelle karakterer etter karakterregel A-F. Muligheten til å differensiere karakter mellom kandidatene skal kun brukes der det er så markant forskjell i faglig prestasjon mellom gruppe-medlemmene at prestasjonen til én deltager bidrar til at hele gruppas vurdering går ned en karakter eller mer. Hvis dette blir tilfelle skal sensor kunne gi kandidatene ulike karakterer fremfor at hele gruppa skal trekkes ned.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Studenter som ikke består eller ikke tar gruppeeksamen til ordinær tid, kan ta ny/utsatt gruppeeksamen først året etter i ny eksamensgruppe.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærere og gjennom skriftlig emneevaluering. Resultatene behandles av studieleder, emneansvarlig og faglærere.

Resultatene behandles av:

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 10. juni 2021.

Andenæs, A. (2012): Hvilket barn? Om barn, barndom og barnehage. Nordisk barnehageforskning, 5 (1): 1-14.

- Arnesen, A. (2012). Perspektiver i barnehagefaglige praksiser- en innledning. I Arnesen (red.) Inkludering. Perspektiver i barnehagefaglige praksiser (s.19 – 32). Oslo: Universitetsforlaget (13 sider)
- Askland, L. (2015). Rom for jenter og gutter. I Askland, L. Større rom for jenter og gutter. Å utvikle en kjønns sensitiv pedagogikk i barnehagen (s.10 – 35). Kommuneforlaget (25 sider)
- Bae, B. (2018). Politikk, lek og læring. Barnehageliv fra mange kanter. Bergen: Fagbokforlaget. (200 sider)
- Borchgrevink, T. & Brochmann, G. (2008). Mangfold uten grenser. Samtiden, 117(3), s. 22-31.
- Bølgan, N.B. (2018). Digital dømmekraft. I Bølgan, N.B. Digital praksis i barnehagen. Nysgjerrig, eksperimentell og skapende. (s.79 – 93). Oslo: Fagbokforlaget (14 sider)
- Dahlberg, G., Moss, P. & Pence, A. (2009). Fra kvalitet til meningsskaping. Morgendagens barnehage. Oslo: Kommuneforlaget. (Kap. 2, 4 og 5) (103 sider)
- Dingstad, P. (2018). Makt og medvirkning – en problematisering I Wolf, K. D. og Svenning, S.B. (red). Perspektiver på barns medvirkning i barnehagen (s.101 – 122). Oslo: Universitetsforlaget (11 sider)
- Doseth, M. (2013). Å frem medanning. Hvilken form for praktisk kunnskap kreves? I Steinholt, K. og Øksnes, M. (red.). Danning i barnehagen. Perspektiver og muligheter. Cappelen Damm Akademisk. (s. 150 – 168) (18 sider).
- Døving, C. A. (2019). Antirasistisk kreativitet- Om Zombielars, third culture kids og empatisk antirasisme. Nytt Norsk Tidsskrift, 36(4), s. 333-343. [10 sider]
- Eik, L.T., Steinnes, G.S. & Ødegård, E. (2015). Barnehagelæreres profesjonslæring. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 2 og 7) (54 sider)
- Elle, Ø. og Røe Nyhus, M. (red.) (2021). Kunstmøter og estetiske prosesser med de yngste barna (0-3 år). Bergen: Fagbokforlaget. Utvalgte kapitler
- Fønnebø, B., Johnsen-Swart, A.L. og Jernberg, U. (red.) (2021). Samiske stemmer i barnehagen. Cappelen Damm (264 sider)
- Hogsnes, H.D. (Red.) (2019). Barnsovergang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Bergen: Fagbokforlaget (160 sider)
- Johannessen, N. & Sandvik, N. (2008). Små barn og medvirkning. Noen perspektiver. Cappelen Akademisk Forlag. (100 sider)
- Kolle, T., Larsen, A.S. & Ulla, B. (2017). Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjon til bevegelige praksiser. Bergen: Fagbokforlaget. (129 sider)
- Løkken, G. (2004) Toddlerkultur. Om ett- og toåringers sosiale omgang i barnehagen. Cappelen Akademisk Forlag. 7. opplag 2015. (160 sider)
- Molander, A. og Terum, L. I. (2008). Profesjonsstudier. Oslo: Universitetsforlaget. Utvalgte kapitler
- Sandvik, N. (red) (2016). Små barns pedagogikkens komplekse komposisjoner. Læring møter filosofi. Bergen: Fagbokforlaget. (Kap. 4, 6 og 7) (66 sider)
- Skreland, L. L. (2015). Regler i barnehagen – en demokratisk blindflekk? (s.85 – 98). I Jansen, K. E., Kaurel, J. og Pålerud, T. (red). Demokratiske praksiser i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget (13 sider)
- Åmot, I. (2018). Barnehagens spesialpedagogiske virksomhet. Om bruk av grupper i en inkluderende praksis. I S. Østrem (red.), Barnehagen som institusjon (s. 124-142). Oslo: Cappelen Damm (20 sider)

Anbefalt litteratur

Fodstad, C.D. (red.), Glaser, V. (red.) og Sæther, M. (red.). (2021). Løkensfrie vilkår. Oslo: Universitetsforlaget (Kap. 2 og 6) (35 sider)

Kristoffersen, A. E., & Simonsen, E. (2013). Et løfte om inkludering: Barnehagens rammer for samhandling mellom hørselshemmede og hørende barn i barnehagen. Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning, 6 <https://doi.org/10.7577/nbf.341>

Nutti, Y.J. og Joks, S. (2018): En barnehages praktiske engasjement former stedets karakter. I Myrstad, A., Sverdrup, T. og Helgesen, M.B. (red.). Barn skaper sted. Sted skaper barn. Bergen: Fagbokforlaget (s.189 – 201) (12 sider)

Reimers, E., Bengtsson, J. & Hellman, A. (2021). Innledning – förskolan som produkt och producent av normer i förskolan.. I Reimers, E., Bengtsson, J. & Hellman, A. (red.). Gleerups (s.9 – 28) (19 sider)

Seland, M.: «Nei, jeg vil ikke» Hvordan forstå barnsmotstand i barnehagen som en del av deres dannelse til demokratiet? (2013). I Greve, A., Mørreaunet, Winger, N (red.). Ytringer om likeverd, demokrati og relasjonsbygging i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. (s.163 – 174) (11 sider)

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 29. des. 2023 03:01:11

LBLHSTM20 Språk, tekst og matematikk (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Pål Espen Olvik Jom, Marion Elisenberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid*.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis 1. studieår.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om barns matematiske utvikling, barns muntlige og skriftlige språk og språkutvikling, også i flerspråklige og flerkulturelle perspektiv.
- har kunnskap om hvordan barn tilegner seg dialogferdigheter og hvordan de skaper mening med og uttrykker seg gjennom ulike tegnsystemer.
- har kunnskap om skjønnlitteratur og sakprosa for barn, sjangrer fra muntlige fortellertradisjoner og moderne tekst- og mediekulturer.
- har grunnleggende kunnskap om språk-, tekst- og matematikkmiljøets betydning for alle barns lek og deltakelse i hverdagsaktiviteter.
- har grunnleggende kunnskap om lekenes og samtalens betydning for barns tekstferdigheter, språk- og matematikkutvikling og hvordan språk og matematikk brukes som verktøy for utforskning og tenking.
- har kunnskap om estetiske og kroppslige aspekter ved barns språklige og matematiske utvikling.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan observere, vurdere, legge til rette for og støtte barns språklige, tekstlige og matematiske utvikling i lys av barnehagens pedagogiske virksomhet.
- er en bevisst språklig rollemodell og en samtalepartner som fremmer barns aktive deltakelse, utvikling og dannelse.
- kan skape et inkluderende og variert lekemiljø for matematisk og språklig utforskning, fortellinger og høytlesing og sikre mangfold i barns tekstopplevelser og lesefellesskap, også i et flerkulturelt perspektiv.
- kan veilede, lede og kritisk reflektere over arbeidet med språk, tekst og matematikk i barnehagen.
- innehar profesjonsfaglig digital kompetanse.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan delta aktivt og kritisk i samtidens barnehagefaglige diskusjoner knyttet til språk, tekst og matematikk, samt drøfte etiske og faglig-pedagogiske problemstillinger med personalet, foresatte og eksterne samarbeidspartnere.
- kan utøve pedagogisk ledelse i arbeidet med å inkludere og anerkjenne alle barns språklige, tekstlige og matematiske erfaringer.
- er bevisst det språklige, litterære og matematiske lekemiljøets betydning for arbeidet med dannelse, demokrati og likestilling.
- mestrer norsk muntlig og skriftlig (bokmål og nynorsk) og kan bruke språket kvalifisert i profesjonssammenheng.

Innhold

Innholdet ses i sammenheng med Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning og Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

- Muntlig språkutvikling, generell begrepslæring og språkets betydning for læring av matematikk
- Skriftspråkutvikling og skriftspråkstimulering, overgang barnehage-skole

- Flerspråklig utvikling
- Ulike typer samtaler med barn
- Helhetlig observasjon og vurdering
- Kritisk og etisk bruk av kartleggingsverktøy
- Barnelitterære tekster
- Høytlesing, litterær samtale og muntlig fortelling
- Tall og barns utvikling av tallforståelse
- Begynnende regning og gryende forståelse for symboler og tallsystemer
- Måling og romforståelse
- Tilrettelegging og bruk av barnehagens fysiske miljø og materiell som leketøy, konkretiseringsmateriell, bøker, spill, IKT-verktøy
- Barn som problemløser og pedagogrollen i problemløsningsaktivitet
- Lek- og læringsteori sett i matematiske og språklige perspektiver

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning vil foregå på ulike måter, blant annet: forelesninger, gruppearbeid, praktiske øvelser, veiledning, case-relaterte øvelser, loggskrivning og selvstudium. Studentene skal også gi tilbakemelding på noen av hverandres arbeidskrav. IKT er et verktøy i arbeidet med emnet, og studentene skal bruke biblioteket.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

20 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager, som ivaretar praksis i dette kunnskapsområdet sammen med kunnskapsrådene. Barns utvikling, lek og læring 2 i 3. semester.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning på STM er minimum 80%. Ved tilstedeværelse under 70% må emnet tas på nytt.
2. Gjennomført og bestått praksis
3. Muntlig presentasjon. Presentasjon av arbeid med eventyr, erfaringsdeling fra praksis og E-bok.
4. STM-oppgaver. Oppgavene består av faglige, didaktiske og digitale spørsmål/oppgaver fra kunnskapsrådet STM. 4 av 5 må være bestått.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen. Dersom et arbeidskrav ikke er godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette. Unntak er arbeidskrav nr. 1.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten vente til neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen på ca. 30 minutter.

Sensorordning

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 2. juni 2021.

Teoribøker (heleboka er pensum om ikke kapitler eller sidetall er nevnt):

Carlsen, M., Wathne, U. & Blomgren, G. (2017). Matematikk for barnehagelærere (3. utg.). Cappelen Damm Akademisk. ISBN/EAN: 9788202482671. (Kapittel 1-9).

Fosse, T. (2020). Rom for matematikk i barnehagen (2. utg.). Caspar Forlag AS. ISBN: 9788293598060. (Kapittel 1, 4, 5 og 6).

Giæver, K. (2014). Inkluderendespråkfelleskap i barnehagen. Fagbokforlaget. ISBN: 9788245013481.

Høigård, A. (2019). Barnspråkutvikling muntlig og skriftlig (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. ISBN: 788215034867.

Pålerud, T. (2018). Se og forstå barn - Vurdering i barnehagen. Fagbokforlaget. ISBN: 9788245019117. (Kapittel 4 og 5).

Selås, M. & Gujord, A-K. H. (2017). Språkmøte i barnehagen. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN: 9788245020823.

Solstad, T. (2018). Les mer! Utvikling av lesekompetanse i barnehagen (2. utg.). Universitetsforlaget. ISBN: 9788215031194.

Syversen, T. G. (2020). Litteraturarbeid i barnehagen. Fagbokforlaget. ISBN: 9788245022506

Pettersvold, M. & Østrem, S. (2019). Mestrer, mestrer ikke. Jakten på det normale barnet. Rep Publica. ISBN: 9788282261265. (utvalgte sider; s. 49-97).

Svenning, B. (2009). Hva fortelles om meg? Barns rettigheter og muligheter til medvirkning i barnehagens bruk av dokumentasjon. Cappelen Akademisk. ISBN/EAN: 9788202278298. (Utvalgte sider; s. 22-48, 104-121)

Artikler fra bøker og tidsskrift (disse blir tilgjengelig i kompendium eller finnes på nett):

Arntzen, R., Hjelde, A. (2012). Det var en gang en tospråklig gutt som skulle begynne på skolen: Språkvurdering og språkstimulering før skolestart når norsk er andrespråk. Norsk pedagogisk tidsskrift, 96(1) s. 54-69.

Berge, A. (2015). Kunsten å skremme barn. Gode grøss fra vuggetil småskole. Universitetsforlaget (Kapittel 4).

Dahle, M. S. (2018). Disney som dannelsesagent. I B. M. Nyjordet (Red.), Barns mediehverdag (s. 24-42). Cappelen Damm Akademisk.

Hogsnes, H. D. (2017). Bildebokas potensiale for barnserfaringer med sammenheng i overgangen fra barnehage til skole. Viden om Literacy (22), 20-25.
<http://www.videnomlaesning.dk/tidsskrift/tidsskrift-nr-22-tidlig-literacy-og-tidlig-numeracy/>

Kulset, N. B. (2015). Musikk og andrespråk. Norsk tilegnelse for små barn med et annet morsmål. Universitetsforlaget. (Utvalgte sider; s. 50-66).

Kulset, N. (2018). Språk via sang. I S. Kibsgaard (Red.), Veier til språk i barnehagen (s. 134-146). Universitetsforlaget.

Nakken, A. H. & Thiel, O. (2019). Matematikkens kjerne (2. utg.). Fagbokforlaget (Kapittel 10 om måling/størrelser).

Ryen, E. & Simonsen, H. G. (2015). Tidlig flerspråklighet – myter og realiteter. NOA norsk som andrespråk, 30(1-2), s. 195-217.

Sandvik, M. & Spurkland, M. (2009). Hvorfor bruke litteratur i språkstimulering. I M. Sandvik & M. Spurkland (Red.), Lær meg norsk før skolestart! Språkstimulering og dokumentasjon i den flerkulturelle barnehagen (s. 59-74). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag

Primærlitteratur:

1. Barnepoesi

Et utvalg fra nyere og eldre tid (legges i Canvas)

2. Eventyr

Et (selvalgt) utvalg som inkluderer folkeeventyr, kunsteventyr, eventyr fra en annen kultur, f.eks. samisk. Velg gjerne eventyr som blir omalt i undervisningen

3. Bildebøker

Ulike bildebøker blir presentert i løpet av semesteret.

Andre dokumenter (online)

Rammeplan for barnehagen:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/sprak-i-barnehagen--mye-mer-enn-bare-prat/#>

Temahefte om antall, rom og form i barnehagen:

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/temahefte/temahefte-om-antall-rom-og-form.pdf>

Temahefte om språklig og kulturelt mangfold:

https://www.udir.no/globalassets/upload/barnehage/pedagogikk/temahefter/temahefte_om_spraklig_og_kulturelt_mangfold.pdf

Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen:

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/barnehager/temahefte/temahefte-om_sprakmiljo_og_sprakstimulering_i_barnehagen_bokmal_web.pdf

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 29. des. 2023 03:01:12

LBLHKKK20 Kunst, kultur og kreativitet (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis 1. studieår.

Undervisningssemester

4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning innenfor kunnskapsområdet Kunst, kultur og kreativitet.

Kunnskap

Etter fullført emne har studenten kunnskap om

- hvordan kunst og kultur bidrar til barns ulike opplevelser og uttrykksformer, læring og danning
- ulike syn på kunst og kultur, estetikk, kreativitet og kreative prosesser
- kommunikasjons- og spillteorier i estetiske sammenhenger, og om motivasjon, identitet og selvoppfatning i arbeid med kunst- og kulturfaglige områder
- barns musikalitet og musikalske utvikling, barns utvikling i skapende arbeid innen digital og to- og tredimensjonale former og uttrykk, og om estetiske dimensjoner og formmessige elementer i barns dramatisk lek og utvikling
- barnekultur, kulturarv i flerkulturelle perspektiver, samiske kulturer, og har forståelse for hvordan kultur påvirker barns ulike uttrykksformer
- prosjektarbeid med barn
- lyttende pedagogikk
- pedagogisk dokumentasjon

Ferdigheter

Etter fullført emne har studenten følgende ferdigheter

- kan planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere kunstneriske og kunstpedagogiske prosesser med og for barn
- kan strukturere og skape miljøer som inviterer barn til estetiske opplevelser, undring, utforskning, skaperglede og lek
- kan legge til rette for kunst- og kulturopplevelser og fremme barns estetiske utvikling
- kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek og læring
- kan anvende, eller kjenner til ulike redskaper, teknikker og materialer fra forskjellige håndverkstradisjoner, deriblant samiske, og utforske disse i spill med barn
- kan planlegge, dokumentere og vurdere prosjektarbeid med barn

Generell kompetanse

Etter fullført emne har studenten følgende generell kompetanse

- ser barn som kompetente deltakere som kan medvirke i barnehagens kunst- og kulturarbeid
- har en bevisst holdning til, følsomhet for og innlevelse i barns forskjellige artede estetiske uttrykksformer og kan bidra til at barn får forståelse for hverandres kulturelle bakgrunn.
- forstår barnehagelærerens betydning som medskaper, deltaker og rollemodell i barns utforskning og uttrykk, og kjenner betydningen av og kan stimulere barns skaperglede og mestringfølelse
- kan ivareta kjønnspektiver og flerkulturelle perspektiver i skapende aktiviteter og kunst- og kulturformidling i barnehagen.
- forstår utviklingsarbeid og forskning som forutsetning for å styrke det kunst- og kulturfaglige arbeidet i barnehagen
- forstår hvilken betydning kunst, kultur og kreativitet har for barnets dannelse gjennom medvirkning

Innhold

Innholdet i kreativt arbeid med barn er strukturert etter felles tematikker med kunnskapsområdet Kunst, kultur og kreativitet. Studenten vil møte kunnskapsområdet i 4. semester der kunst, kultur og kreativitet aktualiseres gjennom hele vårsemesteret.

Faglige og fagdidaktiske emner vil være:

- Barnskreative uttrykk
- Didaktikk og faglig ledelse av estetiske prosesser
- Opplevelse av kunst og kultur gjennom varierte sanserinntrykk
- Barns medvirkning og dannelse gjennom kreative prosesser.

Kunnskapsområdet vil benytte kompetanseformene musikk, drama, kunst og håndverk og pedagogikk.

Mangfoldsperspektiver, pedagogisk ledelse og samiske perspektiver ligger til grunn i alle emner.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning vil foregå på ulike måter, blant annet: gruppearbeid, praktiske øvelser, forelesninger, selvstudium, arbeid med barnehagebarn, veiledninger, demonstrasjoner, prosjektarbeid og presentasjoner. Teoretisk og praktisk undervisning skal utfylle hverandre.

Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Arena for undervisning:

- Barnehagen
- Gallerier
- Teatre
- Auditorium/klasserom
- Grupperom
- Andre arenaer i samfunnet der kunnskapsområdet aktualiseres.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 533 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

20 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager. Praksiser knyttet til dette kunnskapsområdet, sammen med kunnskapsområdene Barns utvikling, lek og læring i 4. semester.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Godkjent og bestått praksis
3. Presentasjon av prosjekt
4. Tverrfaglig fagtekst knyttet til praksiserfaringer og teori fra pensum i emnet.

Studenten vil få tilbakemelding om godkjent/ikke godkjent. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 1.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten ventetil neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Praktisk/kunstnerisk framføring i gruppe og en muntlig samtale i gruppe.

Eksam en består av to komponenter:

- Gruppevis praktisk/kunstnerisk framføring ut fra en gitt oppgave, som gis 1 (én) uke før eksamen. Varighet ca. 10 minutter.
- Muntlig samtale i gruppe der studentene får individuelle spørsmål med relevans til framføringen og prøves i emnets læringsutbytte. Varighet ca. 30 minutter.

Total varighet tilsammen på eksamenskomponentene er ca. 40 minutter.

Det settes en felles foreløpig karakter for den praktiske/kunstneriske framføringen, men studentenes bidrag i gruppesamtalen kan justere den enkelte individuelle karakter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Interne sensorer.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved forbedring av karakter eller ikke bestått karakter i emnet, må begge eksamenskomponenter tas på nytt ved neste ordinære eksamen.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig evaluering.

Resultatene behandles av

- Emneansvarlig i samarbeid med lærerteamet og tillitsvalgte
- Studieleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 19. januar 2022.

Felleslitteratur

Dybvikstrand, T., Fjeld, H. og Æsøy K. (2020). Lærerpraksis og pedagogiske teori. Oslo: Universitetsforlaget AS. s. 134 - 136, s. 74, s. 143, s. 168 og s. 183.

ElleØ. & Nyhus M. R. (red.). Kunstmøter og estetiske prosesser med de yngste barna (0-3år). Fagbokforlaget (Utvalgte kapitler) (kap. 3, 5, 7, 9, og 12)

Eriksen, A og Isaksen, B. (red.) (2020) Kunsten å samles. Oslo: Universitetsforlaget (143 s.)

Kunnskapsdepartementet (2017) Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Henta fra <https://www.udir.no>

Karlsen, K.H. og Bjørnstad, G.B. (red.) (2019). Skaperglede, engasjement og utforskertrang. Nye perspektiver på estetiske og tverrfaglige undervisningsmetoder som redskap i pedagogisk virksomhet. Oslo: Universitetsforlaget. Utvalgte kapitler, (64 s.):

- Kap. 4: Den varmestolen av Liv Anne Fosbråten og Gunhild Brænne Bjørnstad
- Kap. 9: Hvorfor pedagogisk improvisasjon i høyere utdanning? av Einar Krossbakken
- Kap. 11: "Sleeping beauty" av Marianne Andreassen
- Kap. 14: Æstetiske læreprosesser i skolen av Benny D. Austring og Merete C. Sørensen

Kolle, T., Larsen, A.S. og Ulla, B. (2017). Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjoner til bevegelige praksiser (2. utgave). Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 5, 7, 8, 9 og 10. (53 s.)

Kjær, A. (2018) Barn og estetisk praksis. Kap. 5 "Estetiske uttrykk og artikulasjon" (s.42-64), Kap. 15,16 "Rom og fordypelse i et estetisk perspektiv, "Rom for estetisk fordypning". (s.141-154).

Kjær, A. (2019) Sanselig prosjektarbeid med barn 0-2 år. Cappelen Damm.

*Liset, M.S., Myrstad, A. og Sverdrup, T. (2011). Møter i bevegelse. Å improvisere med de yngste barna. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1 og 7 (29 s.)

Musikk litteratur

* Erichsen, S og Warem, Ø (2020) Musikkaktiviteter i barnehagen. Kompendium. (70 s.)

Krossbakken, E. og Warem, Ø. (2014) "Tregrepkurs for barnehagelærere" Kompendium. (41 s.)

* Knudsen, J. S. (2008). Barnsspontansang- læring, kommunikasjon eller "selvetsteknologi". Trondalen, G. & Ruud, E. (Red.). Perspektiver på musikk og helse-30 år med norsk musikkterapi. (s. 161-170) Oslo: NMH-publikasjoner.

Sæther, M., og Angelo, E. (2012). Barnet og musikken: Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget (192 s.)

Dramalitteratur

Fossbråten L.A. og Pihlstrøm J. (1995). Barn leker teater. Spillrom forlag (80 s.)

Guss, F.G. (2017), Barnekulturens iscenesettelser II Dramatiske spiraler. Innledning (s. 9-14) 5s, Kap. 2 (s.25-42) (12s.) "Å skape estetisk samspill", kap. 5 "En teaterbegivenhet – barns dialogiske deltakelse" (s. 79-111) (32 s.), evt. Kap. 6 "Barnsteaterresepsjon i leken" (s. 113-127 (14s.)

* Sæbø, Aud Berggraf (2016). Drama som læringsform. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 2 Dramafagets egenart ss. 23-35 (13 s.)

Kunst & håndverklitteratur

*Halland, S.J.A. (2020). Fra «formingsfabrikk» til utforskende lek. Førstesteg, (3), 60-63 (4 s.)

Hansson, Hege (2016) En barnehage til begjær. Å gi form til barnehagens innhold. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. om rom s.17-46, kap. m materiell s. 49-81, og kap. om iscenesettelsespraksiser i ulike kunstformer s. 162-175 (74 s.)

Hernes, L., Os, E. og Selmer-Olsen, I. (2010). Med kjærlighet til publikum. Kunst for barn under tre år. Oslo: Cappelen Akademisk. Kap. 1, 2, 3 (36 s.)

Frisch Nina, Letnes Mari-Ann og Moe Jørgen (2018) Boka om kunst og håndverk i barnehagen. Oslo: Universitetsforlag. (Utvalgte og sider:157 s.)

- Kap. 1: Reggio Emilia og Trageton 43-51 (8 s.)
- Kap. 4: Fra kubisme - kunsten lever sitt eget liv, s. 96-120 (24)
- Kap. 5: Kreativitet, s.127-151 (24 s.)
- Kap. 6: Det 3-D og materialer - Å lede estetiske prosesser, s. 157-183 (26 s.)
- Kap. 7: Tegning og visuelle barnekultur, s. 197-227 (30 s.)
- Kap. 9: Tegning, s. 249-263 (14 s.)
- Kap. 10: Form, innhold og komposisjon, 275-291 (16. s.)
- Kap. 11: Fargesymbolikk og følelser - Barn og rom, s. 310-333 (23 s.)

* Jamouchi, Samira (2017) Teaching training in art and craft: Drawing as a performative act. In Journal of European Teacher Education Network. 2017, Vol. 12, 1-12. (12 s.)

* Jamouchi, Samira (2020) Mat(rester), estetikk og etikk. Kunsten å bringe store bærekraftsperspektiver og miljøspørsmål inn i barnas lokale kontekster. I Dybvik & Karlsson (red.), Fra bordverst til bildebøker. Mat og måltider i barnelitteraturen. Fagbokforlaget. s. 199-212 (13 s.)

Wolf, K.D. (2021). Små barns lek og samspill i barnehagen. Universitetsforlaget. Kap. 1 "Perspektiver på lek", s. 17-66 (49 sider)

Anbefalt tilleggslitteratur:

Juuso, R. og Bjørn, I.M.A. (2003). Temahefte om samisk kultur i barnehagen. Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Karlsen, K.H. og Bjørnstad, G.B. (red.) (2019). Skaperglede, engasjement og utforskertrang. Nye perspektiver på estetiske og tverrfaglige undervisningsmetoder som redskap i pedagogisk virksomhet. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1-2, 7-8 og 10

Krossbakken, E. og Pihlstrøm, J. (2015). Syng! Eget forlag (sangebok)

Odegard, N. (2015). Gjenbruk som kreativ kraft. Oslo: Pedagogisk Forum. Kap. 2, 3, 4 og 5 (86 s.)

Hansson, Hege (2016) En barnehage til begjær. Å gi form til barnehagens innhold. Bergen: Fagbokforlaget. (204 s.)

Frisch Nina, Letnes Mari-Ann og Moe Jørgen (2018) Boka om kunst og håndverk i barnehagen. Oslo: Universitetsforlag. (334 s.)

Vecchi, Vea og Giudici, Claudia (red.) (2010) Barn Barn, kunst, kunstnere: barnesekspressive språk - Alberto Burri kunstneriske uttrykk. Bergen: Fagbokforlaget. (157 s.)

Kulset, N. B. & Halle, K. (2019). Fake it till you make it. How do kindergarten staff in kindergartens with a music profile talk about their musical identity? Proceedings of the 9th Conference of the European Network of Music Educators and Researchers of Young Children (MERYC), 2019.

Kulset, N.B. & Halle, K. (2020). Togetherness! Adult companionship – the key to music making in kindergarten. Music Education Research, 2020. Doi.org/10.1080/14613808.2020.1765155

* = tilgjengelig i Canvas

N. B. All undervisningsaktivitet inngår også som en del av pensum.

LKKK314 Kunst, kultur og kreativitet (Høst 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Halden

Emneansvarlige: Trine Sofie Dybvikstrand, Silje Kathinka Erichsen, Liv Anne Fossbråten

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i Barnehagelærerutdanningen, både heltid og deltid.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis i 2. studieår.

Undervisningssemester

Barnehagelærerutdanningen, heltid: 5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning innenfor kunnskapsområdet *Kunst, kultur og kreativitet*.

Kunnskap

Studenten

- kjenner til hovedtrekk innen kunst-, musikk- og teaterhistorie
- har kunnskap i bruk av digitale uttrykk som har både lyd og bilder (levende og stille) som modaliteter
- har økt kunnskap i musikalske, dramatiske og skulptur-/billedkunstneriske uttrykk
- har kunnskap om små barns persepsjon ved kunstneriske uttrykk som musikk, teater, skulptur og billedkunst
- har kunnskap om barnskunstneriske utvikling som grunnlag for skapende og utøvende aktiviteter
- har kunnskap om endrings- og utviklingsarbeid i barnehagen som en lærende organisasjon

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre/tilrettelegge, dokumentere og evaluere kunstfaglige aktiviteter med barn på ulike alderstrinn
- kan bidra med nyteknisk rundt barns kommunikative evner gjennom barnas egne uttrykk
- har økt egenferdighet i de utøvende disiplinene innen drama, kunst og håndverk og musikk
- kan evaluere egne og andres kunstneriske uttrykk

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for og innsikt i kunnskapsområdets faglige elementer knyttet til musikalske, dramatiske og visuelle uttrykk
- kan se kunnskapsområdet i et samfunnsperspektiv
- kan ivareta flerkulturelle perspektiver i eget, skapende arbeid og i skapende aktiviteter med barn
- kan skape gode opplevelser og magiske øyeblikk for/med barn
- ser verdien av kunstfaglig virksomhet, også i et dannelsesperspektiv

Innhold

Emnet er en videreføring av det obligatoriske emnet *Kunst, kultur og kreativitet* i 2. studieår i barnehagelærerutdanningen. Studenten vil få økt innsikt og forbedrede ferdigheter i kunstfagene. Det vil bli gitt mulighet for noen mer fordypning i ett av fagene musikk, kunst og håndverk og drama.

Faglige og fagdidaktiske temaer vil være:

- Økt innsikt i og forståelse for barn og kunst

- Økt dyktighet i selv å formidle/utøve kunstneriske uttrykk
- Didaktiske og faglige utfordringer i ledelse av kunstnerisk arbeid med barn
- Barns opplevelser gjennom varierte sanseinntrykk og skaperglede
- Barns medvirkning og dannning i estetisk arbeid
- Estetiske erfaringer og estetiske forståelser i et flerkulturelt perspektiv

Kunnskapsrådet vil benytte kompetanse fra musikk, drama, kunst og håndverk og pedagogikk.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisning vil foregå på ulike måter, blant annet: gruppearbeid, praktiske øvelser, forelesninger, selvstudium, arbeid med barnehagebarn, gruppe og individuelle veiledninger, demonstrasjoner og ekskursjoner. Teoretisk og praktisk undervisning skal utfylle hverandre.

Studentene må bruke IKT som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med biblioteketstilbud.

Arenaer for undervisning:

- Barnehagen
- Gallerier
- Teatre/konserter
- Auditorium/klasserom/verksted
- Grupperom
- Andre arenaer i samfunnet der kunnskapsrådet aktualiseres.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

10 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Godkjent og bestått praksis
3. Deltakelse i et felles prosjekt, samt en individuell fagtekst knyttet til prosjektet (4-6 s.). Det vil bli anledning til å fordype seg i ett av de tre fagområdene: musikk, drama eller kunst og håndverk
4. Obligatorisk heldagsstudietur

Studenten vil få tilbakemelding fra faglærer om godkjent/ikke godkjent. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 1.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten ventetil neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, kunstnerisk presentasjon på 5-10 min., der man tydeliggjør et billedkunstnerisk/skulpturelt, dramatisk og/eller musikalsk uttrykk. Presentasjonen etterfølges av en faglig samtale med utgangspunkt i presentasjonen og pensum litteratur; varighet: ca 20 minutter,

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig evaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av programleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Gjeldende [litteraturliste for HØST 2022](#) finner du i Leganto.

LMFE314 Mangfold og fellesskap (Høst 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Marianne Østli

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Barnehagelærerutdanningen*, både heltid og deltid.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis i 2. studieår.

Undervisningssemester

Barnehagelærerutdanningen, heltid: 5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om:

- Norges urbefolkning og nasjonale minoriteter
- barnehagens ansvar for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp
- barn i vanskelige livssituasjoner
- foreldres arbeid i ulike mangfoldsperspektiver
- barnehagens rolle i samarbeid med kommunale aktører og andre samarbeidspartnere
- inkluderings- og ekskluderingsprosesser i barnehagen, og om hvordan toleransebegrepet forstås og problematiseres
- hvordan styringsdokumentene for barnehagen synliggjør prinsippet om likeverd, mangfold og fellesskap
- hva som kjennetegner en ressursorientert tilnærming til mangfold og forskjellighet
- hvilke betydninger språk, kultur, religion og livssyn kan ha for identitetsdannelsen
- førstespråkets betydning og norsk som andrespråk
- kjønn og likestilling i barnehagen
- fordommer, stereotyper, diskriminering og rasisme

Ferdigheter

Kandidaten kan

- skape/utvikle og legge til rette for inkluderende fellesskap blant barn, foreldre og kollegaer
- bidra til forståelse, respekt og toleranse for mangfold og forskjellighet
- vurdere dokumentasjon kritisk i forhold til det etiske ansvar og barns rett til medvirkning
- inkludere spesialpedagogiske tiltak inn i barnehagens allmennpedagogiske virksomhet

Generell kompetanse

Kandidaten

- er bevisst sine holdninger til mangfold og forskjellighet som bygger på forståelse av forskningsbasert kunnskap
- kan arbeide holdningsskapende og bidra til respekt og toleranse for mangfold
- kan utfordre eksisterende normer og diskurser, og har norm- og aktkritiske perspektiver på egen- og barnehagens praksis

Innhold

Som barnehagelærer vil du møte barn, foreldre og ansatte med ulike bakgrunner. Det kreves et kompetent personale for å skape inkluderende miljøer der alle barn i barnehagen opplever at de har en plass og betydning. For at barn skal kunne oppleve tilhørighet til et fellesskap er det avgjørende at ulike sider ved deres identiteter blir anerkjent. Barnehagelæreren har en viktig rolle i å lede dette arbeidet. Fordypningen belyser ulike samfunnsrelevante tema som aktualiserer komplekse problemstillinger knyttet til blant annet identitet, inkludering, forståelse av mangfold, toleranse, diskriminering og rasisme. Gjennom felles diskusjoner og kritisk refleksjon utfordres normer og diskurser som kan tenkes å påvirke barnehagelærerens profesjonsutøvelse og tilnærming til mangfold i barnehagen.

Noen av temaene vil være:

- Kulturelt mangfold
- Ulike religioner og verdier
- Språklig mangfold
- Kjønn, identitet og samfunnsnormer
- Barn med rett til spesialpedagogisk hjelp
- Inkludering
- Toleranse
- Fordommer, diskriminering, stereotyper, rasisme
- Barn i vanskelige livssituasjoner
- Offentlige dokumenter og planverk
- Norges urbefolkning og nasjonale minoriteter

Undervisnings- og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er forelesninger, seminarer, gruppebasert arbeid, prosjekter og selvstudium.

Studentene må selv holde seg oppdatert på informasjonen som legges ut på høgskolens læringsplattform.

Høgskolens bibliotek vil i egenskap av å være et informasjonssenter integreres i undervisningen.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

10 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Prosjektarbeid med muntlig fremlegg i gruppe. Presentasjonen skal inneha multimediale virkemidler (eksempelvis tekst, lyd, bilde, video).
2. Individuell fagtekst (fordypningsoppgave) på 3500 ord (+/- 10%) ut fra selvalgt problemstilling. Fagteksten danner grunnlaget for deler av den muntlige eksamen, men inngår ikke i karakteren for muntlig.
3. Gjennomført og bestått praksis.
4. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80% tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70% må hele emnet tas på nytt neste studieår.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten en mulighet til å rette opp dette, med unntak av arbeidskrav nr. 4.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten ventetil neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen (varighet ca. 25 minutter)

Muntlig eksamen er todelt. De første 10 minuttene presenterer studenten utdrag fra sin fagtekst med vekt på refleksjon og drøfting av teori. Siste 15 minutter stiller sensorene spørsmål relatert til fagteksten, i tillegg til spørsmål som berører andre deler av pensum.

Tillate hjelpemidler: fagteksten.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av programleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Gjeldende [litteraturliste for HØST 2022](#) finner du i Leganto.

LNHB316 Natur, helse og bevegelse (Høst 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Morten Helberg

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid og deltid*

Natur, helse og bevegelse er et fordypningsområde i utdanningen som bygger videre på *Natur, helse og bevegelse* fra 1. studieår (heltid) og 2. studieår (deltid).

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis i 2. studieår.

Undervisningssemester

Barnehagelærerutdanningen, heltid: 5. semester (høst).

Barnehagelærerutdanningen, deltid: 7. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Målet er å gi studenten utfyllende kunnskap og kompetanse til å oppfylle krav og forventninger satt i Nasjonale retningslinjer for barnehagelærerutdanning innenfor kunnskapsområdet *Natur, helse og bevegelse*.

Etter fullført emne har kandidaten kunnskap om:

- naturopplevelser
- mangfoldet i naturen
- sammenhengene i naturen
- bærekraftig utvikling
- barn og natur
- betydning av kosthold og kroppslig lek for helse og utvikling
- matlaging i felt på bål og stormkjøkken/primus
- kroppslig lek i ulike omgivelser
- kroppslig lek og kosthold i et flerkulturelt samfunn
- enkelt friluftsliv i ulike naturtyper
- sikkerhet ved klatring
- orientering, ruteplanlegging, pakking og sporløs atferd
- fagdidaktikk og pedagogisk utviklingsarbeid

Etter fullført emne har kandidaten følgende ferdigheter

- stimulere barns lek, kreativitet, fysiske utfoldelse, nysgjerrighet og naturglede
- stimulere barn til enkelt friluftsliv i ulike naturtyper
- sikker atferd ved klatring med og uten barn
- ta ansvar for barnas fysiske, psykiske og sosiale helse
- formidle kunnskaper til barn om naturen
- kan bruke lokale naturressurser til pedagogisk opplegg i barnehagehverdagen
- sette i gang pedagogisk utviklingsarbeid med tema barn - bevegelse - natur

Etter fullført emne har kandidaten følgende generell kompetanse

- kompetanse knyttet til å motivere og engasjere barn og barnehageansatte til bevegelsesglede og utforskertrang i naturen
- ha faglig kompetanse som bidrar til holdningsarbeid knyttet til bærekraftighet

Innhold

Undervisningen tar utgangspunkt i praktiske aktiviteter/temaer. Den teoretiske delen av emnet skal underbygge det praktiske arbeidet. En forutsetning for at læringsutbyttet som er satt skal nås, er at det legges vekt på en vekselvirkning mellom den teoretiske og den praktiske delen av emnet. Dette vil gi en helhetlig handlingsberedskap. Emnet skal være aktivitetsbasert og opplevelsesorientert. Det forutsettes at studentene tar aktivt del i emnet og at de gradvis tar mer og mer ansvar for egen læring, f.eks. gjennom ledelse av gruppearbeid, innledninger til drøftinger, framlegg av eget arbeid m.m.

Tema som gjennomgås:

- Naturopplevelser og barn i natur
- Mangfoldet i naturen
- Sammenhengene i naturen
- Bærekraftig utvikling
- Årstidsvariasjoner knyttet til økologi og klima
- Grunnleggende geologi, meteorologi og astronomi, og hvordan bruke dette i barnehagen
- Grunnleggende friluftsliv
- Klatring
- Fysisk aktivitet, kosthold og helse i et flerkulturelt samfunn
- Menneskekroppens oppbygging og funksjon
- Utelek i ulike miljø
- Fagdidaktikk i barnehagen

Praktisk kunnskap:

- Ferdestrygt i naturen med barn, og ha gode kunnskaper om orientering, bekledning, ruteplanlegging, pakking og sporløs ferdsel.
- Mat og helse i et folkehelseperspektiv
- Tilpasning av aktiviteter for barn i ulike læringsmiljø.

Undervisnings- og læringsformer

Arbeidsformene er preget av praktiske aktiviteter. Undervisningen organiseres som friluftsliv og overnatting i ulike naturtyper, feltarbeid i ulike biotoper, bruk av naturen som ledd i sansemotorisk utvikling, aktivt arbeid med natur- og miljøvern og utnyttelse og bruk av natursressurser. Det legges opp til aktiviteter der barn og voksne tar del i utvikling av et helsefremmende og bærekraftig miljø i barnehagen. Studentene må bruke IKT (apper, programmer, digitale kameraer) som et verktøy knyttet til ulike arbeidsoppgaver i emnet. Studentene skal også være kjent med bibliotekets tilbud.

Høgskolen i Østfold vil bistå med utlån av teknisk utstyr som telt, stormkjøkken, kajakk og kano. Utgifter til reise, forbruksmaterieell og mat dekkes av studentene selv. Nærmere informasjon om undervisningsformer og ekskursjoner blir gitt på Canvas.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

10 dagers praksis i en av HiOs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Utrekningen gjøres basert på undervisning utenom ekskursjoner som er arbeidskrav. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Bestått fordypningspraksis.
3. Objektsamling, inkludert viltkamera. Individuell oppgave.
4. Delta på fugleekskursjon.
5. Deltar på geologiekskursjon.
6. Delta på ekskursjon: gapahuktur i Haldenmarka. Inkluderer overnatting.
7. Delta på ekskursjon: tur i gruppe uten lærer. Inkluderer overnatting.
8. Delta på ekskursjon: skjærgården. Inkluderer overnatting.
9. Delta på ekskursjon: padletur i Haldenmarka. Til stoppesteder med forventet betaling av losji vil det gis et gratisalternativ. Inkluderer overnatting.
10. Mappeoppgave basert på faglig innhold på ekskursjoner og for emnet generelt.

Dersom et arbeidskrav ikke blir godkjent, får studenten én mulighet til å rette opp dette, med unntak av arbeidskrav 1.

Alle arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten vente til neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen. Varighet 35 minutter.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Eksaminasjonen blir foretatt av faglærer, med eventuelle tilleggsspørsmål av ekstern sensor.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av programleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Gjeldende [litteraturliste for HØST 2022](#) finner du i Leganto.

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 30. des. 2023 01:19:00

LSBV314 Småbarnsstudier (Høst 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 30

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Kari-Mette Rudolph

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Valgfritt fordypningsemne i *Barnehagelærerutdanningen*, både heltid og deltid.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis i 2. studieår.

Undervisningssemester

Barnehagelærerutdanningen, heltid: 5. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har fordypet kunnskap om

- ulike etiske og estetiske perspektiver i småbarnspedagogiske praksiser, med utgangspunkt i krysningspunktet mellom barn som medskapere i barnehagen og det pedagogiske ansvar
- ulike relasjonelle perspektiver i småbarnspedagogiske praksiser, med utgangspunkt i ulike bevegelige relasjoner mellom subjekter (barn og voksne), materialiteter, (møbler, leker, redskaper etc.) og diskurser
- ulike politiske perspektiver på de yngste barna i barnehage og samfunn, med utgangspunkt i krysningspunktet mellom dagens utdanningspolitikk og barns rettigheter

Ferdigheter

Studenten kan

- drøfte og håndtere barns medskapende uttrykk samtidig som det pedagogiske ansvaret ivaretas
- håndtere sammenvevde og bevegelige relasjoner mellom subjekter, materialiteter og diskurser
- drøfte og forholde seg kritisk til ulike diskurser om små barn, barnehage og barnehagepolitikk

Generell kompetanse

Studenten

- respekterer små barns integritet og verdighet
- forholder seg adekvat til små barns uttrykk og lar disse gi avtrykk i pedagogiske prosesser
- reflekterer kritisk og etisk over relasjoner mellom barn, voksne, materialiteter og diskurser
- bidrar til kritiske og etiske diskusjoner om barns plass i barnehage og samfunn

Innhold

Emnet er delt inn i tre temaområder:

- Etiske og estetiske perspektiver i småbarnspedagogiske praksiser: *uttrykk, inntrykk og avtrykk*
- Relasjonelle perspektiver i småbarnspedagogiske praksiser: *subjektiviteter, materialiteter og diskurser*
- Kritiske og politiske perspektiver på de yngste barna i barnehage og samfunn: *rettigheter, rettferdigheter og reguleringer*

Undervisnings- og læringsformer

I emnet skal studenter og faglærere sammen skape ny kunnskap relatert til pedagogisk arbeid blant små barn i barnehagen. Arbeidet tar utgangspunkt i student- og lærerdefinerte problemstillinger innenfor de ulike temaene. Seminarrommet defineres som ett av mange åsteder for refleksjon, diskusjon og kunnskapsutvikling. Problemstillingene belyses og granskes på ulike måter og tradisjonell undervisning skal utfordres. Kommunikasjon mellom studenter og studenter og lærere både av faglig og administrativ art vil foregå via Canvas. Veiledning og arbeid i grupper. Hver studentgruppe får inntil to veiledninger knyttet til produksjon av en gruppefagtekst (se arbeidskrav). Hver studentgruppe danner et team som, med veiledning fra faglærere, skal ta ansvar for å planlegge, promotere, gjennomføre og evaluere læringsprosessene for medstudenter og faglærere i et studentledet seminar.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 800 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

10 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Bestått praksis
2. Produksjon av en skriftlig fagtekst skrevet i gruppe. Omfang 7-10 sider, skrifttype Times New Roman, str. 12, linjeavstand 1 ½
3. Deltakelse i team som skal ta medansvar for profesjonsrelevante læringsprosesser, der medstudenter og lærere involveres. Læringsprosessene blir organisert i studentledete tema baserte seminarer og innebærer bruk av digitale verktøy.
4. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70% må hele studiet tas på nytt neste studieår.

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 4.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten vente til neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen

Den muntlige eksamen består i en presentasjon (varighet ca. 10 minutter), med utgangspunkt i skriftlig gruppefagtekst (se arbeidskrav). Deretter skal kandidaten delta i en faglig samtale med sensorene (intern og ekstern). Tidsrammen for hele eksamen er ca. 30 minutter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Kandidater som ikke består eksamen kan tidligst fremstille seg til eksamen ved neste ordinære gjennomføring.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres på følgende måte:

- Arbeidet i hvert tema som er behandlet i de studentledete seminarer evalueres av studenter og lærere i fellesskap
- Sluttevaluering

Resultatene behandles av fagansvarlig og programleder, og danner utgangspunkt for det videre arbeidet av emnet.

Litteratur

Gjeldende **litteraturliste for HØST 2022** finner du i Leganto.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2023 01:19:01

LBLHLSU13 Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid (Vår 2023)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Anita Tvedt Crisostomo, Elin Sørum Skjeklesæter

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid.

Absolutte forkunnskaper

Bestått praksis i 2. studieår.

Bestått emnene LBLHBUL116 (BULL1) og LBLHBUL219 (BULL2).

Undervisningssemester

6. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om:

- barnehagens historie, kultur og egenart, lover, styringsdokumenter og internasjonale konvensjoner
- relevant forskning, metoder og verktøy som grunnlag for ledelses- og utviklingsarbeid
- medvirkning, mangfold og likeverd i demokratiske prosesser i barnehagen
- samarbeid med interne og eksterne aktører
- kooperativ læringsprosesser

Ferdigheter

Kandidaten kan:

- vise selvstendighet i å lede veilednings- og samarbeidsprosesser i utviklingsarbeid og pedagogisk arbeid med barn, personale og foresatte
- anvende relevant profesjonsforskning i utvikling av barnehagen og barnehagelærerprofesjonen
- selvstendig, og i samarbeid med andre, planlegge, begrunne, gjennomføre, dokumentere og evaluere pedagogisk utviklingsarbeid
- ta i bruk egne metoder og verktøy i arbeidet med utviklings- og læringsprosesser
- reflektere over egen og barnehagens praksis i arbeidet med videreutvikling av barnehagelærrollen og med profesjonsetikk

Generell kompetanse

Kandidaten:

- kan lede og ta ansvar for pedagogisk arbeid
- har relasjonell forståelse og kompetanse og mestrer kommunikasjon med barn, foresatte og personale
- kan reflektere over hvordan strukturelle og kulturelle forhold legger rammer for ledelse og utviklingsarbeid
- kan identifisere områder som krever utviklingsarbeid og kan vurdere hvilke ledelsehandlinger som er nødvendige for å realisere en ønsket utvikling

Innhold

Emnet er delt inn i tre hoveddeler.

Del 1: Ledelse

Makt og politikk

- Barnehagepolitikk i et historisk-, samtid- og framtidsperspektiv
- Barnehagelæreren som politisk aktør

- Makt og kommunikasjon
- Barnehagen som organisasjon, organisasjonsutvikling, organisasjonskultur, internasjonale perspektiver på barnehagen

Barnehagelæreren som leder

- Lederen i en lærende organisasjon
- Ledelse av det faglige innholdet
- Leder som veileder og rollemodell
- Ledelse av kooperative læringsprosesser
- Profesjonsutøvelse, ansvar og yrkesetiske forpliktelser
- Pedagogisk ledelse i et profesjonsperspektiv
- Den skrivende barnehagelæreren

Del 2: Samarbeid

Samarbeid i barnehagen

- Personalsamarbeid og personalledelse
- Foreldresamarbeid og foreldremedvirkning
- Kompetanseutvikling, veiledning og læring
- Kooperative læringsprosesser

Samarbeid med eksterne samarbeidspartnere

- Barnevern, Pedagogisk Psykologisk tjeneste, Helsevern for barn og unge
- Grunnskolen
- Oppvekst seksjonen i kommunen

Del 3: Endrings- og utviklingsarbeid

- Pedagogisk dokumentasjon
- Kooperative læringsprosesser
- Utviklingsprosjekter som arbeidsform
- Didaktiske tilnærminger til utviklingsarbeid

Undervisnings- og læringsformer

Læringsaktivitetene vil variere og vekse mellom å ivareta individuelle og kollektive læringsprosesser gjennom:

- forelesninger
- gruppearbeid
- studentpresentasjoner/framlegg og erfaringslæring
- skriftlige innleveringer/produksjon av egne tekster
- veiledning i grupper
- muntlige, skriftlige og digitale kommunikasjonsformer

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

10 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår.
2. Gjennomføre et utviklingsprosjekt i gruppe. Dette godkjennes individuelt.
3. Gjennomført og bestått praksis
4. Godkjent individuell fagtekst

Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen. Dersom arbeidskrav ikke godkjennes, vil studenten kun få én ny mulighet til å rette opp dette. Dette med unntak av arbeidskrav nr. 1 og 2.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten vente til neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Presentasjon av utviklingsprosjekt i gruppe; varighet ca. 45 minutter

Kandidaten skal presentere og reflektere kritisk over det gjennomførte utviklingsarbeidet i barnehagen. Fokus på presentasjonen skal være på ledelse. Kandidatene kan bli stilt spørsmål fra alle læringsmål i emnet. Det gis en samlet karakter for gruppen.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

En intern og en ekstern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Studenter som ikke har bestått eksamen kan presenteres på nytt i samme gruppe. Eksamen gjennomføres med de samme gruppene som for arbeidskrav 2 (gjennomføre et utviklingsprosjekt). Dersom en student ikke går opp til planlagt eksamen med sin gruppe, må arbeidskrav 2 tas på nytt neste gang emnet går med ny eksamensgruppe for å kunne fremstille seg til eksamen.

Studenter som ønsker å forbedre bestått karakter må ta emnet på nytt med nytt prosjekt (arbeidskrav) i ny gruppe.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av programleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2023 01:19:36

LBLHBO13 Bacheloroppgave (Vår 2023)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig fakultet: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlige: Kjartan Belseth, Beate Lund

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Vilkår for ny/utsatt eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Bachelorstudium i barnehagelærerutdanning, heltid.

Absolutte forkunnskaper

- Bestått praksisperioder i 1. og 2. studieår.
- Bestått alle emner i 1. og 2. studieår
- Bestått fordypningsemne inkludert praksis

Undervisningssemester

6. sem ester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- grunnleggende vitenskapsteori og forskningsmetodikk
- sentrale yrkesetiske og forskningsetiske problemstillinger
- barnehagelærerprofesjonen i et komplekst og mangfoldig samfunn
- relevante faglige problemstillinger og faglitteratur innen det valgte temaet

Ferdigheter

Kandidaten har ferdigheter i

- å formulere og avgrense en problemstilling og undersøke den videre med relevante metoder
- å dokumentere og formidle eget arbeid og kunnskaper
- å reflektere kritisk over eget faglig arbeid gjennom drøfting av metodiske og teoretiske spørsmål
- å skrive en akademisk fagtekst

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- fordype seg i et avgrenset barnehagefaglig tema
- videreutvikle sin innsikt i forskningsbasert kunnskap som grunnlag for profesjonsutøvelse og kontinuerlig profesjonell utvikling
- utvikle og dokumentere ny kunnskap og forståelse for etiske og metodiske aspekt ved forsknings- og utviklingsarbeid i barnehagen

Innhold

Bacheloroppgaven skal bygge på analyser og utforskning av styringsdokumenter og pedagogiske tekster. Bacheloroppgaven skal være en skriftlig fagtekst, og kan skrives individuelt eller i gruppe (maksimalt tre studenter).

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert gjennom forelesninger, seminarer, veiledning, gruppearbeid og selvstendig fordypning i valgte tekster.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Praksis

5 dagers praksis i en av HiØs partnerbarnehager.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Utkast til tema og problemstilling for bacheloroppgaven med begrunnelser og faglitteratur
2. Gjennomført og bestått praksis
3. Obligatorisk deltakelse i undervisning. Undervisningen omfatter oppstartsseminar med introduksjoner til vitenskapsteori og metoder. Minimum 80 % tilstedeværelse. Ved tilstedeværelse under 70 % må hele emnet tas på nytt neste studieår
4. En veiledning, enten individuelt eller i gruppe (hvis to eller treskriver sammen)

Studenten har mulighet til å rette opp arbeidskrav nr. 1 en gang ved ikke godkjent. Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Ved ikke godkjent arbeidskrav, må studenten vente til neste gang emnet undervises for å gjennomføre og få godkjent arbeidskrav, og dermed kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Bacheloroppgave - individuell eller i gruppe

Bacheloroppgaven kan leveres individuelt eller i gruppe på maksimalt tre kandidater. Omfang på individuell bacheloroppgave: 7000 ord (+/- 10 %). Omfang på bacheloroppgave i gruppe: 9000 ord (+/- 10 %). Ved besvarelse i gruppe vil kandidatene få en felles karakter.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Én ekstern og én intern sensor.

Vilkår for ny/utsatt eksamen

Ved ikke bestått karakter ved individuell bacheloroppgave kan kandidaten levere om arbeidet versjon av oppgaven til sensur én gang.

Ved ikke bestått karakter ved bacheloroppgave levert sammen av to (eller tre) kandidater, må begge (alle) kandidater i samarbeid levere om arbeidet versjon for å få ny vurdering og bestått karakter. Omarbeiding kan skje én gang.

Ved ønske om forbedring av bestått resultat, kan ikke oppgaven om arbeides, men må skrives på nytt med ny problemstilling. Studenten(e) har i dette tilfelle ikke krav på ny faglig veiledning.

Evaluerings av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærer og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av

- trinnleder på trinnledermøte
- av programleder på programutvalgsmøte

Litteratur

Gjeldende litteraturliste for 2023 Vår finner du i Leganto

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2023 01:19:35